

Atina 28 [Oyuncularımızla beraber giden spor muharririmizden] — Güllüde üçüncü ve beşinci manalı ile 800 de beşinci, yüksekte ikinci, 10,000 de dördüncü olduk.
Umumî tasnifte netice şudur: Yunanistan 41, Yugoslavya 22, Türkiye 12, Romanya 12, Bulgaristan 3.

Merkez Bankası fazla zarar gören ihracatçılara imkân nisbetinde yardım edecek!

Anadolu demiryolları tahvilleri İsviçre frangının yüzde otuz düşmesi yüzünden fiat kaybetmeğe başlamıştır

Ders yılı başlarken...

Kültür Bakanı ile mülâkat

- 1 — Ecnebi ve akalliyet mekteplerindeki muallimlerin tekaütlükleri tetkik ediliyor.
- 2 — Türk doçentlerin muvaffakiyetlilikleri hakkında verilen haberler uydurmaktır.

- 3 — Üniversite için 450 yataklı talebe pavyonları yapılacak.
- 4 — Lise tahsilinin 12 seneye çıkarılmasına henüz karar verilmemiştir.

Mülâkatı yapan: Lâtif Erenel

Maarif Vekili Saffet Arıkan dün Parkotelde buldum. Kültür hareketlerinin en verimli çalışma günlerinde kendisini rahatsız etmeme rağmen, beni nezaket ve büyük bir sefkatle kabul etti. Beyaz saçlarının, mütebessim simasının ve çok tall, ahenkdar konuşmasının bütün hususiyetlerini yakından görmek ve dinlemek zevkini bulduğum sayın Vekil, kültür ıslahatı yo'undaki çalışmalarını mahiyeti hakkındaki ricalarını reddetmedi.

Bugünün en mühim meselesi, yeni hazırlanmış olan ilk tedrisat müfredat programı işi idi.

İlkemektep, halk terbiyesinin temelini kuran terbiye teşekküllerinden biri olduğu için, onun terbiye ve tedris programında yapılan değişiklik elbette ki çok mühimdir.

Terbiye ve tedris siyasetinde ana esasın ceahleti yok etmek ve kuvvetli cümhuriyetçi, uluşçu; halkçı, devetçi, lâiyk ve devrimci yurttaş yetiştirmek olduğunu ilk defa bildiren bu kıymetli programın iki yeni nüshası masanın üzerinde duruyordu.

Köylerde kültür kalkınması için hazırlıklara bağlandığını söyleyen Kültür Bakanı Saffet Arıkan

Saffet Arıkan bunlardan birini bana hediye etmek lütufunda bulundu ve dedi ki: " — Şimdi getirdiler. İlk defa siz okumak fırsatına ka-

vuşuyorsunuz. İlk okul programı 1926 senesinde yapılmıştır. Fakat son ihtiyaçlara göre, bunun teosian ıslahı lüzumu karşısında size verdiğim bu broşür meydana gelmiştir. Yeni program, vekâletin noktai nazarını ve buna göre öğretmenlere gereken direktifleri ihtiva etmektedir.

Yeni programla eskisi arasında derin bir sistem farkı ve gaye itibarile ayrılık vardır. Bundan sonra, bütün ilmekteplerde dersler, çocukları kuvvetli cümhuriyetçi yetiştirmek gayesine takip edecek, halk hâkimiyetine dayanan cümhuriyet rejiminin Türk ruhuna ve Türk gayesine uyan en iyi bir rejim olduğu, talebede temelli bir kanaat halinde yaşatılacaktır.

Her muallim, sırasını getirdikçe yeni ve eski rejimler arasında mukayeseler yaparak Atatürk devriminin yarattığı işleri tebarüz ettirecek ve cümhuriyet rejiminin bizim için bir zaruret olduğunu sarsılmaz bir iman haline getirmeyi iş edinecektir.

(Devamı 3 üncü sahifede)

Holanda, Bulgaristan, İspanya, Almanya ve Yunanistan neye karar verdiler?

Düşürülen Fransız parasının 1000 franklık bir banknotu

Londra 28 (Radyo) — Holandada Fransız frangının sukutu nisbetinde milli parasını düşürmeye karar vermiştir. Bu karara İspanyada iştirak etmiştir. Bulgaristan levayı, Fransız frangına, Yunanlılar da dirahmiyi İngiliz lirasına bağlamaya karar vermişlerdir.

İsviçre frangının düşmesiyle Anadolu şimendifer tahvillerinin vaziyeti değişeceği hakkındaki endişe yersizdir. Çünkü hükümet Anadolu şimendifer grubu ile yaptığı bir satış mukavelesinde kupon ve amortismaniğin muvakkaten İsviçre frangi vahidi kıyasısını kabul etmiştir. Ancak şu şartla ki İsviçre frangi kıymetini kaybettiği vakit altına en yakın olan bir döviz esas tutulacak gerek kupon gerekse tahvillerin kıymeti bu esas üzerinden muamele görecektir. Bununla beraber Anadolu şimendifer tahvilleri şimdiki halde biraz düşmeğe başlamıştır. Buşda Fransız frangının düşmesi ile İsviçre frangının yüzde otuzu bulacak derecededüşmesi yüzündendir. Fakat bu düşüşün muvakkat bir zamana inhisar edeceği muhakkak adedilmektedir.

[Para düşüşlerine ait haberler ikincide]

İsviçre bir Alman hücumunu karışlamak için ordusunu nasıl kuvvetlendirdi?

[İsviçre ordusunda topçuya verilen ehemmiyet ne dercede büyüktür? (Yarınki sayımızda)]

Türk diplomatının bütün dünyayı hayran eden inceliği ve nezaketi ile Türk milletini pek nazik olan bir meseleyi meslekdaşlarına hatırlatmış olan Dış İşleri Bakanımız DOKTOR T. R. ARAS

Mandalar komisyonunda R. Aras İskenderun ve Antakyayı hatırlattı

Fransız mürahhası, İskenderun ve Antakyalıların istedikleri olacağını resmen vadetti

Cenevre, 28 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Milletler Cemiyeti konseyinde mandalar meselesi müzakere edilirken Fransız mürahhası Vienot ile Türkiye mürahhası heyeti reisi Teflik Rüşti Aras aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

— Fransız hükümeti, henüz teşekkül etmemiş bulunan ve bunlara iltisat kesbetmesi icap eden Suriye parlamentosuna hürmeten metinlerin heyeti umumiyesini bildirmekte mazur olmakla beraber şimdiden (Devamı 2 nci sayfada)

Atatürkün Teşekkürleri

İstanbul, 28 (A.A.) — Cümur Başkanlığı Genel Sekreterliğinden: Dil bayramı münasebetile memleketin her tarafından gelen ve vatandaşların sevinç ve yüksek duygularına tercüman olan yazılardan Atatürk müte-hassis olmuşlar ve teşekkürlerinin bildirilmesine Anadolu Ajansını memur etmişlerdir.

Propaganda nazırı Berlin, 28 (Radyo) — Atina-da hususî bir seyahatte bulunan doktor Göbels Berlinde avdet etmiştir.

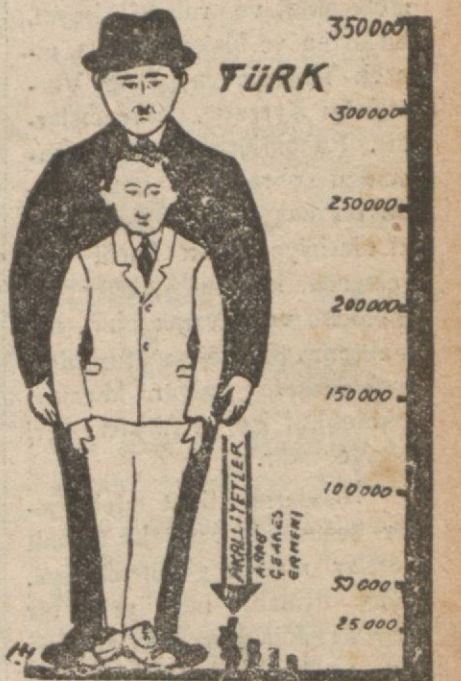
Antakya ve İskenderun için:

Sancak Türklerinin sayısı 280,000 değil 330,000 dir!

(Suriyede dolaşan arkadaşımız Kemal Sacitten)

Gazetemiz, Suriye heyeti Pariste bir muahede imzaldıktan sonra değil, daha Haşimülaltası heyeti Parise varmadan İskenderun ve Antakya işini milli bir dava olarak öne sürmüş ve şu şiarlı harekete geçmişti:

"Antakya ve İskenderun Türkiyeye ihak edilmelidir." Ve neden sonra milli hisleri galeyana gelen diğer gazeteler henüz uykuda iken en kıymetli muharrirlerinden birini Kemal Sacidi de gizlice yola çıkarmıştı. Arkadaşımızın mektupları beş gündenbergi muntazaman çıkmaktadır. Bugünkü mektubunda ise Kemal Sacit bugüne kadar meçhulümüz olan bir istatistik hakikatını ortaya atmaktadır. Lütfen beşinci sahifemizdeki yazıyı okuyunuz.

Sancak Türklerinin bir hakiki bir doğışırılmış iki sayısını gösteren temsili resim

Alman casusları Çekoslovakya'da Nasıl çalışıyorlar?

İngiliz gazeteci bunları adları ve adresleri ile bildiriyor.

[Yazısı ikinci sayfada]

Edebiyat anketi: 21

Suat Derviş söylüyor:

Suat Derviş Yazısını 6 nci sayfamızda okuyunuz. Anketi yapan: Nusret Sefa COŞKUN Yarın: Salih Zeki

Kan ve ateş içinde yüzen İspanya Solcular Bilbao'nun bombardımanı üzerine ellerinde tuttukları birkaç yüz âsiyi kurşuna dizdiler

Seville, 28 (A. A.) — Nasyonalist kuvvetler, cumartesi günü akşamı Toledoyu zaptetmişler ve Alkazar mahsur-larını kurtarmışlardır.

Madridten alâlele gönderilmiş olan takviye kıtaatı, disiplinden mahrum ve kuvvei maneviyeleri kırık milislerden mürekkep idi. Bundan dolayı kolaylıkla inhisama uğramışlardır.

MARKSİSTLER 300 TELEFAT VERDİLER

Hendaye, 28 (A. A.) — Co- (Devamı 2 inci sayfada)

Faşist kuvvetlerin Madrیده saldırış istikametlerini gösteren harita

Üçüncü Dil Kurultayı Niçin toplandı ne yaptı? [1]

Muzaffer Muhittin Dalkılıç'ın bu enteresan Makalelerinin üçüncüsü (4) üncü sayfamızda

[1] Bu serinin birinci ve ikinci yazıları ile mukaddemesi ... 27, 28 Eylül tarihli "Açık Söz", de çıkmıştır.

Kıymetli genç dilcilerimizden DALKILIÇ

İslav Birliği Bir Bulgar miralayı tavsiye ediyor

280,000,000 İslav aralarındaki
gümrük ayrılığını kaldırmalıdır

Böyle bir birlik yapılacak olursa, Aurupanın
dörtte üçüne sahip olan
İslavlar bütün dünyaya hükmedeceklermiş..

Bulgarların Filip Skolonkof isminde meşhur bir askerî muharrirleri vardır. Bu zat, gazetelerde, mecmualarda neşretmekte olduğu yazılarıyla, dünya yüzünde muazzam bir (İslav birliği) meydana getirmesi için mütemadiyen telkinat yapar, konferanslar verir. Gospodin Skolonkof son hafta içinde Sofyadaki büyük (Zarya) gazetesinde bu mevzuu ait bir makale neşretti. Muhterem muharrir, makalesinde, İslav millet ve devletlerinin yakınlaşmaları için neler yapmak lazım geleceği üzerinde mütalealar yürütmekte ve dünyanın kuruluşunu İslam iddiasının vücut bulmasında aramaktadır. 1934 senesindenberi Bulgaristan'da, bulgar ordusunda, Yugoslavlarla yakınlaşmak hususunda görülmekte olan gayretler, ve bu gayretleri doğuran amiller, müktebil ziyaretler, söylenen nutuklar, Bulgar siyasetlerinin mada, Bulgar ruhanelerinin de bu vazide sarfetmekte oldukları emekleri gözlerimizle görürken tarafımızdan da bu mevzuun bir parça üzerinde durularak mütalea edilmesi iyi olur kanaatindeyiz.

Beş altı aydanberi İslav münevverlerinin Sofya'da yaptıkları toplantılar, kongreler, konferanslar, İslav ittifadına doğru mühim hatveler atılmasına sebep olmuştur.

Lehiler, Çehiler, Sırlar ve İslavların arasında yapılması arzu olunan (kültür birliği) doğru şu geçen bir iki yıl içinde bir takım ileri hamleler yapılmıştır. 1934 yılından önce birbirinin yüzünü görmeğe tahammül edemiyen Bulgar-Sırp bugün Sofya ve Belgrad sokaklarında şapır, şapır, kardeşçe öpüşebilmektedirler.

Devletlerin menfaatleri iktisadi olarak resmi münasebetlerde, konferanslarda, paktlarda, sulh muahedelerinin çizdiği hudutların doğurduğu ihtilaflar, harpler Bulgarı bugün karşı karşıya bulundurmaktadır. İslav milletler arasındaki yakınlık ve kardeşlik günden güne kuvvetlenmektedir. Makedonya ihtilâl komitesi hali faaliyettedir.

Devletlerin menfaatleri iktisadi olarak resmi münasebetlerde, konferanslarda, paktlarda, sulh muahedelerinin çizdiği hudutların doğurduğu ihtilaflar, harpler Bulgarı bugün karşı karşıya bulundurmaktadır. İslav milletler arasındaki yakınlık ve kardeşlik günden güne kuvvetlenmektedir. Makedonya ihtilâl komitesi hali faaliyettedir.

"İslavların ittifak edebilmeleri hususunda bugünkü müsait şartlar mazide görülenmiştir. İslav ittifadı fikri yeni bir şey değildir. Bazı İslav alimleri bu vazide eskiden de çok uğraşmışlardır.

Fakat beşeriyet için bir afet olan umumî harp İslav ittifadı meselesini geri plâna bırakırmışa sebep oldu, mamafî, yine umumî harptir, ki 45 milyonluk İslav bir Lehistan ile 15 milyonluk İslav bir Çekoslovakya devletinin yeniden doğmasına da sebep olmuştur, ki, İslavların yakınlaşmasına engel olan Habisburg hanedanında yıkılmasla Avrupa'yı çevreleyen ve hudutları birbi-

rine bağli olan, Sovyet Rusya, Lehistan Çekoslovakya Yugoslav ve Bulgaristan ve Karadenizle Avrupa'nın dört ucunu kaplayan 280,000,000 luk muazzam bir İslavlık, komşu kapı vaziyetine girmiş bulunuyor. Beş İslav devletinin bugünkü bu müsait şartlar içinde aralarındaki gümrük ayrılığını kaldırarak bir (İslav ittifadı) meydana getirmeleri ve konfederasyon usulüne ortaya müthiş ve kuvvetli bir varlık koymaları lazımdır. Böyle muazzam bir varlık meydana getirilmesi için çalışma vasıtaları şunlardır.

Söz ve yazı Propagandası yapmak... Rus, Bulgar, Çin, Leh, Sırp, Hırvat, İslavence olarak bir gazete çıkarmak ve hiçbir İslavın diğer bir İslava kötü bakmamasına, fena niyet beslememesine dikkat etmek.. Gospodin Skolonkof, bu makalesile (İslav ittifadına) varılması için yapılacak işlerin anlatıluktan sonra bu ittifadın yakın bir atide meydana geleceğini söylemektedir.

Fakat bütün hamlelere ve arzulara, öpüşüp konuşmalara rağmen böyle bir ittifak kolay meydana gelebilir mi?.. İnsanlarda (ihtiras) denen şey mevcuttur, İslav ittifadı ideali tahakkuk edebilir mi? Yugoslavyada ele avuca sığmayan bugünkü (Hırvatlar) in isyankâr vaziyetleri gospodin Skolonkofun fikirlerine acaba müsait bir cevap teşkil etmez mi?

Necmeddin Deliorman

Yugoslavya ve Sovyetler

"Biz Rusyanın menfaatlerini bozacak hiçbir siyasi ittifaka iştirak etmeyeceğiz"

Sofya, 27 (Hususi muhabirimizden) — Belgradtan gelen haberlere nazaran Maten gazetesinin buradaki hususi muhabirini kabul eden Başvekil Stogadinovic şu beyanatta bulunmuştur:

— Yugoslavyanın bugüne kadar Sovyet Rusya ile münasebata girmemesi, Sovyet Rusyaya karşı Yugoslavyada düşmanlık hisleri mevcut olduğundan değildir. Bilakis, Sırlar, Rusları daima kendi kardeşleri gibi saymışlar ve saymaktadırlar. Rusyanın dahil rejimi bizi alâkadar etmez. Yugoslavya hükümeti bir defa daha tebarüz ettirmek ister ki, biz, Sovyet Rusyanın menfaatlerini haleldar edecek aleyhtar bir ittifaka, siyasi bir kombinasyona, hiç bir pakta iştirak etmeyeceğiz.

İşlerinden çıkarılanların şikâyeti devam ediyor

İş kanunu tatbik mevkinde girdikten sonra bazı müesseselerin, işçilerin aleyhine olmak üzere bazı tedbirler aldıkları yazılmıştır.

Dün Ticaret odasındaki saanayi müdürlüğüne bir kısım eski tramvay işçisi müracaat ederek işten çıkarılmış olduklarını bildirmişlerdir.

Kendilerine yapılan bu hak-sızlığın tamir edilmesini istemişlerdir.

Çarpan otomobil

Köprü üstünde şoför Zarenin idare ettiği 4976 numaralı otomobil Kumkapıda oturan 9 yaşındaki Agop ismindeki çocuğa çarpmıştı çocuk vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmış ve Gülhane hastahanesine kaldırılmıştır.

Siyasa Dünyasından Haberler

Radyo Telefon Telgraf

Sayı : 163 Hergerde 5 kuruş Telefon No: 20827 - Telgraf adresi: İstanbul Açık Söz

Madrid hükümeti bir beyanname neşretti

Asiler silâhlarının bedelini toprakla ödiyecekler

Hükümet kuvvetleri Toledo'yu kaybettiler.
Bilbao'da bekletilen rehineler kurşuna dizildi

(Birinci sayfadın devam)

runna radyosu, sekizinci fırka umumî karargâhından gelen bir haberi vermiştir. Bunda nasyonalistlerin Toledo şehrinin tamamen işgal ve Alcazar mahsuratını kurtarmış oldukları bildirilmektedir. Marksist kuvvetler, 300 telefata vermiş ve mühim miktarda harp malzemesi bırakmışlardır. MADRID TEKZİP ETMİYOR

Hendaye 28 (A.A.) — Madrid hükümetinin dün akşam neşredilen resmi tebliğinde Toledo'nun zaptedildiğine dair hiç bir kayıt yoktur. Bu tebliğde yalnız şehrin tayyareler tarafından bombardıman edildiği ve fakat hava müdafaa toplarının isabeti endahiyle tayyarelerin kaçıldığı yazılmıştır. HÜKÜMET BİR BEYANNAME NEŞRETTİ

Madrid, 28 (A.A.) — Hükümet, memleketi hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bu beyannameye bilhassa şöyle denilmektedir:

Hükümet, efkârıumumiye den hiç birşey saklamak istemez.

Bundan dolayı düşmanın ecebî devletlerin kendisine veremekte olduğu silâhların - ki bedelini topraklarımızın bir kısmını vermek suretiyle ödemek tasavvurundadır - temin etmiş olduğu faikiyet sayesinde faşizme karşı yapılan mücadelenin kalbi mesabesinde bulunan cümhuriyet payitahtına yaklaşmak için büyük gayretler sarfetmekte olduğunu millete bildirmeyi bir vazife addettik. Faşistlerin ve para ile tutulmuş askerlerin gayz ve hiddetleri şimdi Madrid aleyhine müteveccih bulunmaktadır. Bütün memleketi faşist tazyikinden kurtaracak olan muzaferiyet nefhası bugün Madrid'den gelmelidir. Faşist aleyhtarları olan bütün cümhuriyetçi kuvvetler, bütün İspanya ırkları: Katalonyalılar, Basklar, Galicia'lılar, Valencialılar, Endülüslüler, cümhuriyet dahilinde ne kadar namuslu ve selim akıl sahibi bütün insanlar varsa, Madrid'in müdafaa-sına iştirak etmelidirler. Düş-

manın tuzağına düşmemek için her türlü ihtimali hesaba katmak icap eder.

VAPURLARDAKİ REHİNELER KURŞUNA DIZILDI

Bilbao, 28 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Şehrin asiler tarafından 250 şer kiloluk torpillerle bombardıman edilmesine karşı mukabele bilimsel olmak üzere Bilbao şehri makamatı, limanda demir atmış bulunan gemilerdeki rehineleri kurşuna dirmişlerdir. Bir zaviyeye kapatılmış olan 80 kadına ilişilmemiştir.

Hükümetin Jaime, Cervantes ve Libertad kruvazörlerinden müteşekkil bir filosu ile diğer üç torpido muhribi, dün bütün gün asilerin Zumaya yakınındaki mevzilerini bombardıman etmiştir.

Bilbao valisi, halkı teskin etmeğe, tetbiş tedbirleri itti-haz edilmesine mâni olmağa ve bilhassa müfritlerin kanunsuz idamlarda bulunmalarının önüne geçmeğe çalışmaktadır.

Borsada dünkü vaziyet

Emir gelinceye kadar muamele yapılmadı

Merkez Bankası zarar gören ihracatçılara yardım edecek

Fransız frangının düşmesi ve Fransanın İngiltere ve Amerika ile anlaşması neticesinde tutulan para siyaseti üzerine hükümetimizin aldığı tedbirler malumdur.

Cümhuriyet Merkez Bankası umumî merkezi Başvekâletten verilen salâhiyete dayanarak vahidi kıyasî Fransız frangi yerine İngiliz lirasını vahidi kıyasî ikame etmiş, dün saat 14 de bu karar borsa komiserliğine bildirilmiştir.

"İşleri ahire kadar" kay-dile verilen emir dün İslanbul borsasında tatbik edil-miye ve muameleler altın İngiliz lirası esasına göre yapılmışa başlanmıştır. Diğer dövizler serbest bırakılmıştır.

Öğleden evvel borsada vaziyet

Dün öğleden evvel İstanbul Borsası büyük bir heyecan içinde beklemekte idi. Saat 11 e kadar bütün borsacılar sabırsızlıkla neticeyi beklemekte, Avrupa'nın muhtelif merkezlerinden ve Ankaradan gelmekte olan haberlere göre hazırlanmakta idiler.

Borsa Komiserliği kat'i emir gelinceye kadar her gün borsa medhalinde toplanan borsacıların bir araya gelmelerine polis vasıtasıyla mani olmuştur.

IHRACATÇILAR VE İTHALÂTÇILAR

Vaziyeti kendi hesaplarına endişeyi mucip gören ihracatçı ve ithalatçıları dün Türkofis İstanbul şubesine müracaat ederek alivve satışları bloke paralar ve klering muamelelerinin tevzihi edilmesi istemişlerdir.

Alâkadarlar, ihracat tacirlerine lazımları malûmatı vermişlerdir.

Şöylendiğine göre muhtelif memleketler klering deki paralarını üzerinde hiç bir değişiklik olmayacaktır. Yalnız para kıymetleri düşürülen memleketlerle alivve satışları bulunanlar zarar göreceklerdir.

Paris borsasının dün de kapalı olması dolayısıyla şehrimizde Fransız frangi üzerine muamele olmamıştır.

Paris borsası açıldıktan son-

ra frangın ısterline olan nis-beti esas tutulacaktır.

Muhtelif milletlerin paralarını düşürme karar verdikleri ve tatbikine geçtikleri sırada Türk parasının ıstikrarı mem-nuniyeti uyandırmıştır. İhracat tacirlerinin vaziyeti ayrıca bir karara bağlanacaktır. Dün bazı ihracatçıları toplanarak vaziyetleri hakkında görüş-müşler, alâkadar makamlara müracaat etmeye karar vermişlerdir.

Dün çıkan bir şayiaya göre, Merkez Bankası fazla zarar gören ihracatçılara bir imkân dahilinde yardım edecektir.

Almanya parasını tutuyor

Berlin Almanya altın esasını muhafaza etmeye karar vermiştir. Romadan gelen bir telgraf Liretin kıymetinde de bir sukut mevzu bahisdir. Sukutun Fransız frangi kadar olma-makla beraber herhalde bu nisbete yakın olacaktır.

Fransız kabinesi yeni tedbirler alıyor

Paris, 28 (Radyo) — Fransız kabinesi fevkalâde içtima ederek paranın sukutu neticesinde alınacak tedbirleri müzakere etmiştir.

Almanya petrol ve kauçuk ihtiyacından kurtuluyor

Berlin, 28 (A.A.) — M. Hitler, dün Breslau'ı Bunzlau'a bağlayan yolu açmıştır. Bu münasebetle Führer bir nutuk söyleyerek Almanyanın 18 ay sonra artık petrol ithal etmek mecburiyetinden kurtulacağını ve dört sene sonra da otomobil ve kauçuga müteallik bütün meselelerin Almanya'da halledilmiş bulunacağını söylemiştir.

Muamele vergisi tadilatı

Muamele Vergisi kanununda yapılacak değişikliklere esas olmak üzere sanayicilerin dinlenmesine devam edilmektedir.

Ticaret Odası sanayi şubesi direktörü Hakkı Nezihi dün öğleden evvel paspas ve yazmacıları öğleden sonra da sabun ve zeytin yağcılarını dinlemiştir.

Talebenin şikâyeti

LİSEDE ŞAHADETNAME ALMADAN ÜNİVERSİTEDE KAYIT KAPANIYOR

Dün Lise mezurlarınan iki kişi gazetemize gelerek şun-ları şbylediler:

1 — Bugün 28 de Lise im-tihanları nihayete eriyor.

2 — Teşrinievvel birde Ün-versite kayıtları kapanıyor.

3 — İki gün gibi az bir zamanda, mektepten şahadetname alınacağı, bu şahadetname için para mı arayacağı? Bilhassa Anadolu'dan gelecek olanlar..

Üniversitenin kayıtları daha sonra kapatılmaz mı?

Üniversitenin kayıtları daha sonra kapatılmaz mı?

Rüştü Aras İskenderun ve Antakyayı hatırlattı

(1 inci sayfadın devam)

Şurasını tasrih edebiliriz ki, Fransız-Suriye muahedesi esas hatlarında 1930 tarihli İngiliz-lrak muahedesinden mühim olmaktadır. Bundan başka mevcut muhtariyetlerin garantisini ve fertlerin ve cemaatlerin hukuk müsavatının teminini de Suriyeye taahhüt etti-ren ahkâmı ihtiva etmektedir.

Tevfik Rüştü Arasın cevabı

Tevfik Rüştü Aras: Alâkadar toprakların hemen yakınında bulunan ve bundan başka da Fransa ile çok dostane münasebetler idame eden Türkiyenin böyle bir anlaşmaya olan alâkasını tebarüz ettirmeye lüzum yok gibidir. Memleketim bu iyi komşuluk münasebetlerinden başka beynelmîlî mukavelelerden tevellüt eden bir hukuk meselesi dolayısıyla mezkûr anlaşmaya esaslı bir ehemmiyet atfeder. Çünkü mevzuu bahsolan rejimler büyük bir Türk ekseriyetinin ikamet ettiği İskenderun ve Antakya mıntkasını da ihtiva etmektedir. Fransız hükümetinin, mezkûr mntakayı da halkın kendi işlerini blzzat kendilerinin göremesini temin eden bir muameleden istifade ettireceğini ümit etmek isterim.

Mandalar raportörü olan Romen delegesi Rüştü Arasın yukarıdaki mülâhazasını koydığını ve raporunda nazarı itibara alacağını söylemiştir. Fransız delegesi Vienot bundan sonra tekrar söz alarak şunu demiştir :

Son Dakika

Ankara - Memleket ve Dünya

İktisat ve Maliye Vekilleri Ardahanda Artvinde görülecek yerleri gezdiler ve emirler verdiler

Artvin, 28 (A.A.) — İktisat ve Maliye Vekilleri yanlarında üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzer olduğu halde dün şehrimize gelmişlerdir.

Bir heyet Vekilleri vilâyet hududundan karşılamıştır.

Hopa iskelesinin devlet bütçesinden yapılması için vaki dilekleri üzerine bu ihtiyacı yakından gören Bakanlar iskelesinin esash bir şekilde yapılması doğu ileri için çok faydalı olacağı neticesine varmışlardır.

Bakanlar Morgul fabrikasını gezmişler ve fabrikanın eksik-

lerinin yapılması için gereken emri vermişlerdir.

Müteakiben Artvine 15 kilometre mesafede bulunan kuvârşane bakır fabrikasına giderek tetkikatta bulunmuşlar ve bu fabrikanın da biran evvel bakır çıkarabilecek bir vaziyete getirilmesi için fabrika direktörüne emir vermişlerdir.

Bakanlar Çoruh vilâyetinin zeytin, üzüm mahsulü ile koyun, inek, hayvanat üzerinde tetkikatta bulunmak üzere dön Ardahana hareket etmişlerdir.

Fransız parlâmentosu toplandı

Paris 28 (A.A.) — Mebusan meclisi, para meselesi hakkında müzakerelerde bulunmak üzere bu sabah toplanmıştır. Siyasi mehafil, bu sabahki müzakerelerin pek o kadar ehemmiyetli olmayacağı mütâ'asını serdetmektedirler. Parlâmento guruplarından bir çoğu, müzakere esnasında ne gibi bir hattı hareket takip edeceklerini tesbit etmek üzere bu sabah birer toplantı yapmışlardır.

Geri kalan gruplar da bu mesele ile bugün öğleden sonra meşgul olacaklardır. Bu sebepten dolayı, Ayan Meclisinin maliye encümeni bugün yerine yarın sabah toplanacak ve para kanunu Ayan Meclisine ancak öğleden sonra verilebilecektir.

Sporcularımız Kief'e gittiler

Moskova, 28 (A.A.) — Türk spor heyeti bugün Leningrad-dan Kief'e varmış ve orada Ukranya Halk Komiserleri Meclisine bağlı beden terbiyesi ve spor komitesi başkanı tarafından selâmlanmıştır.

Çkoslovakya'da Alman casusları

Çekoslovakya dahilinde çalışmakta olan gizli Alman casus teşkilâtı hakkında, (Manchester Gardiyan) gazetesi şu malûmatı vermektedir.

" Almanların; Fransa, Avusturya, İskandinav memleketleri ve Çekoslovakya'da faaliyetinde olan ve Alman devletinin casus teşkilâtından başka türlü bir mahiyette Hitleristlerin yeni teşkil ettikleri ikinci bir

casus ve propaganda teşkilâtı daha vardır ki, bunun sırrına erilemek çok müşkül ve hattâ mümkün değildir.

Bu teşkilât, Almanların (Gestapo) casus teşkilâtı ve Harbiye Nezareti gizli teşkilâtından ayrıdır. İspanyada son zamanlarda ele geçirilen bu teşkilâta ait bazı vesail çok mühim şeyleri ifşa etmiştir. Almanya dahilinde ve hattâ Hitlerist teşkilâtı arasında da şebekeleri olan ve memleketin, Hitleristliğin emniyetini korumak üzere çok meraklı birtakım vasıtalarla müracaat eden bu organizasyon Arbitre /1 namında olup bunun haricte çalışmakta olan şubelerine (harici siyasi vazife) namı verilmektedir.

(Harici siyasi vazife) şubesinin başında eski Alman aristokrat ailesi mensuplarından bir zat bulunmaktadır. [Manchester Gardiyan muhabiri bu zatın ismini bildiğini fakat yazamayacağını kaydetmektedir.] Bu zatın Aristokrat bir aileye mensup oluşu, bütün klüplere, bütün cemiyetlere, bütün büyük şahsiyetlerin yanına girip çıkmasını kolaylaştırdığı gibi, ondan bu (vazife) nin başında bulunduğuna dair, hiç kimse şüphelenmemektedir. Çekoslovakya'da çalışan bu şubenin teşkilâtı çok alaka uyandıracak bir mahiyettedir. Çünkü Çekoslovakya'da pek çok Alman akaliyeti yaşamakta olduğu ve gizli teşkilâtın maksadı da, istikbalde bu devleti inhilâl veya kısasına uğratmak ve Çekoslovakya'yı Alman devleti sınırları içine aldırarak olduğu için, çok müşküllele karşılaşmakta olduğu tabiidir.

Çekoslovakya'da çalışan gizli teşkilâtı Almanya'dan idare etmekte olan şube iki kısma ayrılmaktadır, ki bunların birisi Münih şehrinde, başında eski bir mülâzım bulunmaktadır. Diğer kısım ise Laypsig şehrinde ve Filen Rozentalerstrasse yirmi bir numaradadır. Çekoslovakyanın Macaristan hududu boyunca faaliyetinde olan gizli teşkilât mensuplarının bazıları Macar gizli teşkilât mensuplarıyla irtibatla bulunmaktadır.

Hitleristlerin yeni meydana getirdikleri bu gizli teşkilât memurlarını her birisi avrupada nasyonal sosyalist hegemonisi için çalışmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

* Bir müddetdenberi şehrimizde bulunan İktisat Vekâleti teftiş heyeti reisi Hüsnü Yaman dün Ankaraya gitmiştir.

TIPPAN HARP!..

Olacak mı?

Siyasi tarihe merak saranlar bugünkü hadiseler karşısında parmaklarını şakaklarına koyup hayret ve dehşet içinde düşünüyorlar.

Harp niçin olur, ne zaman olur?

Dünyayı ateşe ve kana boğan müthiş muharebeler neden olmuştuk. Pek eski zamanlarda hükümdarlar methini iştiklileri memleketleri zaptetmek için harbederlerdi. Bu arada kendi haşmetinden üstün Cihangirlerin tacını, tahtını yıkmak için harp açan şöret aşkı hükümdarlar da vardı. Kadın desisesi, saray entrikası ile milletleri ateşe atan hükümdarlar da pek çoktu.

Yakın tarihlere doğru milli hudutlar ve milli ihtiraslar kaygusile harp açan devlet reisleri görüldü. Bismark'ın Fransa ile behemehal harbetmek için ne dolaplar çevirdiği, nasıl telgraflar uydurduğu malumdur.

Büyük Harbe gerçi Avusturya veliahdına atılan kurşunlar sebep oldu. Bu bir siyasi cinayetti. Fakat hiç şüphesiz yok karşılıklı bir anlaşma ile tarziye vererek, özür dileyerek yine diplomatça halledilebilirdi. Fakat Avusturyanın müttefiki Almanya öyle bir hale gelmişti ki mutlak surette harp istiyordu. Kayser'in birer yalın kılıç gibi dikilen bıyıkları kendini rahatsız ediyordu. (Prençip) in kurşunları aradığı fırsatı verdi. Bütün Avrupa dört yıl yandı, yıkıldı.

Büyük Harp gelinceye kadar diplomatik müasebetler o kadar hassastı ki, meselâ Bulgar prensliğine İstanbul müesses-i (Keşof) un bir resmi ziyafete davet edilmemesi gibi hadiseler bile koca Balkan muharebesine yol açabiliyordu. Fakat bütün bu hadiseler zaten harp isteyen ve bunun için fırsat arıyan devletlerin politikalarına yağ sürüyordu.

Bugün öyle mühim hadiseler oluyor ki Keşof'un çökemediği ziyafet sofrasına Avusturya Arşidüküne dünyasını değiştiren kurşun bunların yanında âdetâ siyasi cemileler kadar dostane kalır.

Daha bir iki yıl evvel Yugoslavya kralı ile Fransa Hariciye Nazırı nereden geldiği meçhul olmanın siyasi bir suikasta kurban gittiler. Harp olmadı. Hitler, Musolini ve Vorosilof ordularının başında tankların üzerine çıkıp birbirlerine meydan okudular. Harp olmadı.

Anlaşıyor ki ne suikastlar, ne yüksek perdeden atıp tutmalar harbe vesile olmuyor. Yeter ki harbi istiyen harbi yapabilecek hale gelsinler. O zaman belki havaya uçan bir leyke bile izinsiz hudutları geçmiş bir yabancı devlet tayyaresi diye iddia edilerek ordulara ileri kumandası verilecek. Diplomasiye büyük inkılâp var.

**Burhan Cahid Morkaya
ADLIYE**

**17,5 lirayı ihtilâs eden bir
memurun muhakemesi**

**Bütün ailesi efradı mahkeme-
mede ağlaşıp, suçlunun beraetini istediler**

Yeniköyde yapılan bir ev mezarından belediye aidatı olarak tahsil ettiği 17,5 liranın on yedi lira 49 kuruşunu ihtilâs etmekten suçlu olarak mahkemeye verilen belediye Mezarat dairesi memurlarından Saibin muhakemesine, Ağırceza mahkemesinde dün başlamıştır.

Saib, ilk tahkikat esnasında suçunu itiraf etmiş, bu parayı zaruret ve ihtiyaca binaen sarfettiğini söylemiştir.

Dünkü celsede, dip koçanında yazılı bir kurşun, aceleyle, şehven yazıldığını, bu bir kurşun kesirilen doldurulması için kesilmesi lazım bir kurşunluk makbuzaya ait olduğunu söylemiştir.

Şahitler dinlendikten sonra müddeiumumi Muhlis, iddiasını yapmış, sonunda, para miktarının ehemmiyetsizliğini itirafının, bunu müzayaka dolayısıyla yaptığını ve paranın da maasından kesilmek suretile ödendiğini [nazari itibara alınarak ceza kanununun 203 üncü maddesine göre cezalandırılmasını istemiştir. (203 üncü madde, beş seneden itibaren hapis cezasını emirdir.)

Maznuna bir diyeceği olup olmadığı soruldu. Maznun ayağa kalktı. Bu sırada, heyeti hâkime de dahil olduğu halde bütün salonda bulunanların tüylerini ürperten, içlerini sıztıran, hattâ gözlerini yaşartan bir hadise oldu. Maznunun samiler arasında bulunan iki kızı ve bir-iki oğlu, yaşlı gözlerle, ellerinde mendiller, babalarının akıbetini beklerlerken, anneleri atıldı:

— Adalet.. beraet gibi bir iki söz söylemek isterken susurdu. Maznunun da gözleri yaşardı. Nemli gözlerle dedi ki:

— Yedi çocuk sahibiyim.. En büyüğü Haydarpasha Lisesini onuncu sınıfındadır. Daha küçükü, Üsküdar Orta mektebinin sekizinci, daha küçüğü ilk mektebin beşinci

Sihhiye Vekili Refik Saydam

Sihhiye Vekili Peşteye gitti

Sihhiye Vekili doktor Refik Saydam, muhtelif göçmen minketlerinde yaptığı tetkikleri bitirmiş ve şehrimize dönerken dün akşam Vekâlet hıfzıssıhha umum müdürü Asım ile beraber Peşteye hareket etmiştir. Oreda tıp kongresine iştirak edecekler.

Nakliye Ücretleri Yine pahalıdır

**Vapur acanteleri ise
tarifede asgari haddi
tatbik ettiklerini
söylüyorlar**

İhracat tacirleri, bazı vapur acantalarının ihracat maddelerinin naklinde fazla nakliye ücreti aldıklarından şikâyet etmişlerdi.

Türk ofisinin bu acantalarla yaptığı temaslara neticesinde nakliye fiyatları bir miktar indirilmişti.

İhracat tacirleri, yeniden Ticaret Odasına müraaati etmişler ve ihracat mevsimine geçmekte olmasına rağmen nakliye ücretlerinin çok pahalı olduğunu ve bu hususta acanteler nezdinde teşebbüste bulunulmasını istemişlerdir. Ticaret Odası bu dileği nazardikkate alarak acantelerle ayrı ayrı temas etmiştir.

Vapur acanteleri, nakliye tarifesinde asgari haddi tatbik etmekte olduklarını, maaşları bir daha vaziyeti tetkik ederek mümkün olan tenzi lâtı yapacaklarını bildirmişlerdir.

sin oğlu Ekrem, polis Kemal, şoför Mehmet oğlu Ahmet te şahit olarak dinlendiler. Bunlar da aşağı yukarı, polis Mehmedin ifadesini teyit ettiler.

Şahitlere karşı bir diyeceği olup olmadığı sorulduca suçlu Necmiye dudak büküyor, omuz silkiyor, sırtıyı ve cevap vermiyordu. Belliydi ki, muvazenesi pek yerinde değildi.

Necmiye hakkında Tıbbiadli ve akıl hastalıkları hastanesine verilmiş iki raporda da muvazenesinin pek yerinde olmadığı bildiriliyordu.

Heyeti hâkime, Necmiyenin yeniden müşahade altına alınmasına karar vererek muhakemeyi başka güne talik etti.

**İntikam kasdile
katil olan kadın**

Galatada, Mahmudiye caddesinde vakitle kardeşini öldürdüğü için intikam kasdile Kâzım tabanca ile öldüren Gülizarın muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Şahit olarak dinlenen polisler, Gülizarın, karakolda, cürmü itiraf ettiğini söylemişlerdir. Kendisi de:

— Kardeşimi öldürmüştü. Ocağımızı yıkıp dağıtmıştı. Buraya geldiğini duydum. Karşılaşınca kendime hâkim olmadım.. Ne yaptığımı bilmiyorum demmiştir.

Müdafaa şahitlerini dinlenmesi için, muhakeme, başka güne bırakılmıştır.

Ders yılına girerken Maarif Vekili Saffet Arıkanın gazete- mize beyanatı

Mülakatı yapan: **Lâtif Erenel**

(1 inci sayfadaki devam)
ORTA TEDRİSAT

KADROLARI

Geçen hafta hazırlananak a'lâkadarlar bildirilen orta tedrisat kadrolarındaki değişiklikler münasebetle bazı muallimlerin Şûrayı Devlete müraaati edecekleri hakkında bazı haberler iştiklîmizi söyleyerek fikrini sorduğum sayın vekil, şu izahatı verdi:

— Yeni orta tedrisat kadroları ve terfi listeleri, riyasetim altındaki komisyonunda, haftalarca meşgul olunarak tetkik edilmiş ve kanunî mevzular, siciller, teftiş raporları gözönünde bulundurularak yapılmıştır. Bunun neticesinde Şûrayı Devlete müraaati kendine haklı sananlar, bu haklarını kullanmakta serbesttirler.

Halbuki kadroların vaziyetinden şikâyetçi olanlar, kanunî merci itibarile Şûrayı Devlete müraaati edemezler. Çünkü, orta ve ilk tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyelerine dair olan 1702 numaralı kanun ahkâmı buna müsâit değildir ve Vekâlet herhangi bir muallimi dilettiği yerde tanzif edebilir.

Kadroların tebliginden sonra vekâletçe yapılacak hiç bir iş kalmamıştır. Bunu öğrendikten sonra diğer bir ricamı söyledim:

— Edebiyat fakültesinin ıslahı için toplanan komisyonunda fakülte profesörlerinden Şipster ve Raynba'nın Türk doçent ve asistanlarının muvaffak olamadıkları yolunda beyanatta bulundukları söylemiyor. Bu, hakikaten vaki midir?

— Edebiyat fakültesi profesörlerinden Şipster ile gine profesör Raynba'nın Türk doçent ve asistanları hakkında isnat olunan bu sözler, tamamen uydurmadır. Bunu gazetelere bu uydurma ve muharref şekilde sızdıranları behemehal bulacağımı ve lâzık oldukları muameleyi yapacağımı söylemek isterim.

ÜNİVERSİTEDE YENİ TESİSAT

Saffet Arıkan, bizzat bu meseleyi tetkik etmektedir. Neticenin her halde pek yakında tamamen aydınlanacağı anlaşıyor. Son sualimi de sordum:

— Üniversiteye yeni tahsis olunan para ile ne gibi tesisat yapılacak ve hangi ihtiyaçlar karşılanacaktır?..

— Üniversiteye tahsis olunan para, bir milyon dört yüz bin liradır. Bu para ile Cüreba, Haseki ve Cerrahpaşa hastahaneleri, [muhtelif branşlarda 450 yatağı mütevaciz pavilyonlar yapılacak. Ayrıca üniversitenin muhtaç olduğu kimya enstitüsü, Anfi ve hay-

van ahır gibi bazı müessesat da gine bu para ile meydana getirilecektir.

Yolculuk hazırlığında bulunan Maarif Vekilini daha fazla yormamak için müsaadesini istedim, teşekkür ve veda ederek yanından ayrıldım. Maarif Vekâleti, muhakkak ki, en hummalı bir çalışma devresi içindedir. En canlı kültür eserleri arasında başarmış ve başarılmakta olanlar, hepimizin yüzünü güldürecek kadar yüksek bir degerdendir.

KÖY MUALLİMLERİ

Köy muallimleri yetiştirmek, ordundan çavuş olarak terhis edilenleri meslek içinde çalıştırmak üzere Eskişehirde açılan köy muallimleri kursundan müsbit neticeler almışlardır. İlk grup, mezun olduktan sonra bütün köylerde kültür ıslahatına başlanacaktır. Köyün maarif kalkınmasına geniş bir programla girişilecektir. Kalkınma programı hazırlanmaktadır. Her halde, bu ders yılı içinde bitirilecek gelecek yıl tabikata geçilecektir.

Hukuk fakültesinin dört seneye çıkarılması her ne kadar mukarrer ise de karar tabikata ne zaman geçileceği belli değildir. Üniversite rektörlüğüne henüz bir emir verilmemiştir.

Liselerin 12 seneye çıkarılması işi, tetkik safhasındadır. Bir ihtimale göre, bu ders yılında böyle bir karar alınması mevzu bahis değildir.

Maarif Vekâleti, tarihi ve milî eserlerimizin binlerce sine sahip bulunan müzeleri zenginleştirmeyi düşünmektedir. Bu, bütçenin müsaadesi nisbetinde tedricen yerine getirilecektir.

Ecebi ve akaliyet mekteplerinde kültür derslerini okutan muallimlerin istikbali ve terfihleri de tetkik edilmekte olan meseleler arasındadır. Bilhassa Maarif Vekâleti tarafından tayin olunan bu muallimlerin tekaütlükleri işi üzerinde durulmaktadır. Tetkikler müsbit bir netice verirse, bu mekteplerde senelerdenberi emek veren meslekçilerin atırları temin edilmiş olacaktır.

Lik tedrisat kadroları hazırlanmış ve birçok vilâyetlere bildirilmiştir. Bütün kadrolarda 400 den fazla muallim muhtelif vilâyetlere naklini istemiş, bunlardan raporlu sıhhi mazeret ileri sürenlerin arzuları yerine getirilmiştir. Muallim mekteplerinden bu sene mezun olan gençler tamamen yerleştirilmiş ve hiç bir genç açıkta bırakılmamıştır.

Maarif Vekili Saffet Arıkan, dün öğleden sonra Cümhuriyet Atatürk tarafından kabul olunmuştur. Maarif Vekili, yeni hazırlanmış olan ilk tedrisat müfredat programının bir cildini kendilerine takdim ve arzıvada etmiştir.

Saffet Arıkan, dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Cumartesi günü tekrar şehrimize gelecek ve Cümhuriyet Bayramı hazırlıklarıyla meşgul olacaktır. Taim ve terbiye heyeti reisî lisan, maarif işlerine müteallik bazı tetkikat yapacağı için bir kaç gün daha İstanbul'da kalacaktır.

Floryada İkinci kısım İnşaat

**Proje biter, bitmez
derhal başlanacak**

Şehirlik mütehasşısı Prost şehir plânının hazırlanması etrafındaki tetkiklerine devam ediyor. Dün mütehasşısı reyasetinde heyeti fenniye müdürü Hüsnü, imar müdürü Ziya ve bazı mühendislerin iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda Floryanın imarı etrafında görüşülmüştür. Projesini yakında hazırlayacak ve Floryada ikinci kısım inşaatı derhal başlanacaktır.

**İngiliz âyanından
Summervil An-
karaya gitti**

Bükreşteki Parlamentolar Konferansına iştirak ettikten sonra, beş, altı gün evvel şehrimize gelen Summervil, dün akşamki ekspresle Ankara'ya gitmiştir.

Evelce de yazdığımız gibi Summervil, Londra'daki bazı finans gruplarını temsil etmektedir. Ankara'da (memurlara mahsus bahçeli evler inşaatı) ve daha bazı projeler üzerinde hükümetimizle temaslarda bulunacağı zannolunmaktadır.

**Tramvay seferleri ye-
niden tetkik edilecek**

Tramvay Şirketi Belediyeye müraaati ederek yaz mevsimi geçtiği için seferlerde tadilat yapılmasını istemiştir. Belediye tramvay arabalarının az işletildiği hakkında halkın şikâyeti gözönünde tutularak tramvay seferlerini esaslı şekilde tanzime karar vermiştir. Bu suretle kalabalığa meydan verilmemiş olacaktır.

BERBERLER

**Usta berberler imtihan
meselesi hakkında
fikirleri söylüyorlar**

Ehliyetnameli usta berber imtihana sevkedilmeli mi, edilmemeli mi? dedikodusu güttikçe genişliyor. Hemen bütün berberler, ehliyetnamelilerin imtihanını lüzumsuz buluyorlar. Bugün Çağaloğlu berber salonu sahibi İsmail Hakkı'nın mütealesini bildiriyoruz:

İSMAIL HAKKI DİYOR Kİ..

— İmtihan, imtihan... Ne olacak? Ehliyetname elimizde var. Bu olmanın zaten berberlik edemiyoruz.. Li-yakat takdir edildikten sonra, bir daha imtihan ne olacak..

Amma, kaçak, ehliyet-sizler pek çok Cemiyet ve mektep bunları mücadele etmelidir. Ucuz ehliyetname, sıkı imtihan, devamlı kontrol, bundan esnafın olduğu gibi, benim de en evvelâ istediğim ve beklediğim bir şeydir.. Şurada ehliyetnamesiz, kaçak berber çalışırken, onu serbest bırakıp ustalarla uğraşmanın hiçbir kıymeti yoktur.

Kadın berberliği o kadar ince bir san'at oldu ki.. bu şubede çalışanlar çok ilerde mecburiyetindedirler. Çünkü bu san'at, durmadan yürüyor. Ben, kadın berberi olanlar altı ayda bir imtihan edilmelerini hem kendileri için hem de halkın menfaati için çok faydalı bulurum..

BERBERLER

**Usta berberler imtihan
meselesi hakkında
fikirleri söylüyorlar**

Ehliyetnameli usta berber imtihana sevkedilmeli mi, edilmemeli mi? dedikodusu güttikçe genişliyor. Hemen bütün berberler, ehliyetnamelilerin imtihanını lüzumsuz buluyorlar. Bugün Çağaloğlu berber salonu sahibi İsmail Hakkı'nın mütealesini bildiriyoruz:

İSMAIL HAKKI DİYOR Kİ..

— İmtihan, imtihan... Ne olacak? Ehliyetname elimizde var. Bu olmanın zaten berberlik edemiyoruz.. Li-yakat takdir edildikten sonra, bir daha imtihan ne olacak..

Amma, kaçak, ehliyet-sizler pek çok Cemiyet ve mektep bunları mücadele etmelidir. Ucuz ehliyetname, sıkı imtihan, devamlı kontrol, bundan esnafın olduğu gibi, benim de en evvelâ istediğim ve beklediğim bir şeydir.. Şurada ehliyetnamesiz, kaçak berber çalışırken, onu serbest bırakıp ustalarla uğraşmanın hiçbir kıymeti yoktur.

Kadın berberliği o kadar ince bir san'at oldu ki.. bu şubede çalışanlar çok ilerde mecburiyetindedirler. Çünkü bu san'at, durmadan yürüyor. Ben, kadın berberi olanlar altı ayda bir imtihan edilmelerini hem kendileri için hem de halkın menfaati için çok faydalı bulurum..

BERBERLER

**Usta berberler imtihan
meselesi hakkında
fikirleri söylüyorlar**

Ehliyetnameli usta berber imtihana sevkedilmeli mi, edilmemeli mi? dedikodusu güttikçe genişliyor. Hemen bütün berberler, ehliyetnamelilerin imtihanını lüzumsuz buluyorlar. Bugün Çağaloğlu berber salonu sahibi İsmail Hakkı'nın mütealesini bildiriyoruz:

İSMAIL HAKKI DİYOR Kİ..

— İmtihan, imtihan... Ne olacak? Ehliyetname elimizde var. Bu olmanın zaten berberlik edemiyoruz.. Li-yakat takdir edildikten sonra, bir daha imtihan ne olacak..

Amma, kaçak, ehliyet-sizler pek çok Cemiyet ve mektep bunları mücadele etmelidir. Ucuz ehliyetname, sıkı imtihan, devamlı kontrol, bundan esnafın olduğu gibi, benim de en evvelâ istediğim ve beklediğim bir şeydir.. Şurada ehliyetnamesiz, kaçak berber çalışırken, onu serbest bırakıp ustalarla uğraşmanın hiçbir kıymeti yoktur.

Kadın berberliği o kadar ince bir san'at oldu ki.. bu şubede çalışanlar çok ilerde mecburiyetindedirler. Çünkü bu san'at, durmadan yürüyor. Ben, kadın berberi olanlar altı ayda bir imtihan edilmelerini hem kendileri için hem de halkın menfaati için çok faydalı bulurum..

BERBERLER

**Usta berberler imtihan
meselesi hakkında
fikirleri söylüyorlar**

Ehliyetnameli usta berber imtihana sevkedilmeli mi, edilmemeli mi? dedikodusu güttikçe genişliyor. Hemen bütün berberler, ehliyetnamelilerin imtihanını lüzumsuz buluyorlar. Bugün Çağaloğlu berber salonu sahibi İsmail Hakkı'nın mütealesini bildiriyoruz:

İSMAIL HAKKI DİYOR Kİ..

— İmtihan, imtihan... Ne olacak? Ehliyetname elimizde var. Bu olmanın zaten berberlik edemiyoruz.. Li-yakat takdir edildikten sonra, bir daha imtihan ne olacak..

Amma, kaçak, ehliyet-sizler pek çok Cemiyet ve mektep bunları mücadele etmelidir. Ucuz ehliyetname, sıkı imtihan, devamlı kontrol, bundan esnafın olduğu gibi, benim de en evvelâ istediğim ve beklediğim bir şeydir.. Şurada ehliyetnamesiz, kaçak berber çalışırken, onu serbest bırakıp ustalarla uğraşmanın hiçbir kıymeti yoktur.

Kadın berberliği o kadar ince bir san'at oldu ki.. bu şubede çalışanlar çok ilerde mecburiyetindedirler. Çünkü bu san'at, durmadan yürüyor. Ben, kadın berberi olanlar altı ayda bir imtihan edilmelerini hem kendileri için hem de halkın menfaati için çok faydalı bulurum..

BERBERLER

**Usta berberler imtihan
meselesi hakkında
fikirleri söylüyorlar**

Ehliyetnameli usta berber imtihana sevkedilmeli mi, edilmemeli mi? dedikodusu güttikçe genişliyor. Hemen bütün berberler, ehliyetnamelilerin imtihanını lüzumsuz buluyorlar. Bugün Çağaloğlu berber salonu sahibi İsmail Hakkı'nın mütealesini bildiriyoruz:

İSMAIL HAKKI DİYOR Kİ..

— İmtihan, imtihan... Ne olacak? Ehliyetname elimizde var. Bu olmanın zaten berberlik edemiyoruz.. Li-yakat takdir edildikten sonra, bir daha imtihan ne olacak..

Amma, kaçak, ehliyet-sizler pek çok Cemiyet ve mektep bunları mücadele etmelidir. Ucuz ehliyetname, sıkı imtihan, devamlı kontrol, bundan esnafın olduğu gibi, benim de en evvelâ istediğim ve beklediğim bir şeydir.. Şurada ehliyetnamesiz, kaçak berber çalışırken, onu serbest bırakıp ustalarla uğraşmanın hiçbir kıymeti yoktur.

Kadın berberliği o kadar ince bir san'at oldu ki.. bu şubede çalışanlar çok ilerde mecburiyetindedirler. Çünkü bu san'at, durmadan yürüyor. Ben, kadın berberi olanlar altı ayda bir imtihan edilmelerini hem kendileri için hem de halkın menfaati için çok faydalı bulurum..

Günün vodvili

**İstanbul'da hava
oyunları!**

İstanbulun havası da insanlar gibi (boğaz) ına tâbi İstanbul, havaiyat bakımından, boğazını Sibirya soğuklarıyla Arabistan sıcaklarına açarak kürenin üzerine sarkmış obur bir memleket gibidir. Bir bakarsınız, yaz ortasında bir yutku- nuşa lüp diye Sibiryanın soğuşu İstanbulu göbeğindedir!

Bir bakarsınız, bir yutkunuz, yaz ortasında bir yutku- nuşa lüp diye Sibiryanın soğuşu İstanbulu göbeğindedir!

Bir bakarsınız, bir yutkunuz, yaz ortasında bir yutku- nuşa lüp diye Sibiryanın soğuşu İstanbulu göbeğindedir!

İstanbul'da eğer hava tebed- dülüne göre sıhhi tavsiye- lere riayet etmemiz lâzımgelse herbirimizin günde bir polis hafiyesi kadar tebdili kıyafette mahîr olması lâzımgelirdi!

(İstanbul'da yaz, kış yoktur, sadece lodos ve poyraz var- dır!) diyen adam kadar milli edebiyatta muvaffak olmuş kimse tanıyıorum.

Evvelki gün ve dün de İstanbul bu iklim çarlistonile sersemleyen var mı, bilmiyo- rum: Pazar günü, İstanbul, za- valı halkına şampanya kadehile ikram eder gibi bir yaz sundu: Süt gibi bir yaz, pardon, te- reyâğı gibi, pardon, pırl pırl bir mamba suyu gibi, pardon nefeseli anlatmak için misalde kalmadı yahu! Bulduk: Be- ldiye zabıtamız netasetinde bir yaz!

Ertesi gün, sanki haded elin- den düşüverdi gibi, İstanbul tepeden tırnağa sırsıklam L.

İstanbul'da yaz ve kış, san- ki altın ve gümüş miyarile alay ediyor! Bir gün altın gi- bi pırl pırl, bir gün gümüş L. Dün bu afallamanın, mahîr (Ak- şam) refikimiz, tolografını bile almya muvaffak olmuş: Di- şarda bir kış havası patlarken birinci sayfasında (yaz geri geldi!) diye plâj resimlerle çıktı!

Öyledir, İstanbul'da havat gazetecilik etmeye gelmez! Baksana bunca katakulliyi gördükten sonra havaya iş gören var mı?!

**Acayibden
bir şey daha!**

Günün diğer manzaralarına gelinece:

Köprüde Kadıköy iskelesinin artık pek harap olduğu için, Floryaya filân naklinden vaz- geçilmiş, yıkılmasına karar ve- rilmiş! yerine yenisi konulacak.

Ne acayip şey değil mi? Bizde kendi yıkılmadan yıka- lan ilk şey!

**Bakisi düruğu
binhayeti!**

Biz muharririn enailimize de doyum olmaz doğrusu! Şu su hikâyesine ne buyuru- rul? Su sahtekârlığı üzerine bütün depoların sık sık kontrol edilmesi, hattâ su dağıtan kamyon ve arabaların bile dur- durulup muayene edilmesine emir verilmiş..

Biz süler hileli, sütlere su karıştırıyorlar diye kıyamet kopanyorduk: Meğer o su da hileliyymiş!

Abû havasile meşhur İstan- bul'da bakın: Havası katakullici suyu hilebaz!

Sordoneçti

**Amerika Müs-
teşarının evin-
de hırsız**

**Ne kadar gümüş ve
alpaka sofa takımı
varsa çalmış**

Amerika sefaretî müteşarı Mister Şov Rumelhisarı koru- lundaki Amerikan Baylülhaz direktörü Mister Favrin'in evinde kiracıdır. Evvelki gece henüz derdest edilemeyen meç- hul bir hırsız bu evin alt kat penceresinden içeri girmiş ve kimseye hissettirmeden Mister Şawa ait ne kadar sofa takımı, gümüş ve alpaka çatal vesaire varsa aşırıp sa- vıymıştır.

Evvelki sabah hadiseden haberdar olan kiracılak mese- leyi mahalli zabıtasına haber vermişlerdir. Zabıta hırsız eîşetilde aramağa başlamıştır.

**Amerika Müs-
teşarının evin-
de hırsız**

**Ne kadar gümüş ve
alpaka sofa takımı
varsa çalmış**

Amerika sefaretî müteşarı Mister Şov Rumelhisarı koru- lundaki Amerikan Baylülhaz direktörü Mister Favrin'in evinde kiracıdır. Evvelki gece henüz derdest edilemeyen meç- hul bir hırsız bu evin alt kat penceresinden içeri girmiş ve kimseye hissettirmeden Mister Şawa ait ne kadar sofa takımı, gümüş ve alpaka çatal vesaire varsa aşırıp sa- vıymıştır.

Evvelki sabah hadiseden haberdar olan kiracılak mese- leyi mahalli zabıtasına haber vermişlerdir. Zabıta hırsız eîşetilde aramağa başlamıştır.

**Amerika Müs-
teşarının evin-
de hırsız**

**Ne kadar gümüş ve
alpaka sofa takımı
varsa çalmış**

Amerika sefaretî müteşarı Mister Şov Rumelhisarı koru- lundaki Amerikan Baylülhaz direktörü Mister Favrin'in evinde kiracıdır. Evvelki gece henüz derdest edilemeyen meç- hul bir hırsız bu evin alt kat penceresinden içeri girmiş ve kimseye hissettirmeden Mister Şawa ait ne kadar sofa takımı, gümüş ve alpaka çatal vesaire varsa aşırıp sa- vıymıştır.

Evvelki sabah hadiseden haberdar olan kiracılak mese- leyi mahalli zabıtasına haber vermişlerdir

DİL BAHİSLERİ: 3

Üçüncü Dil Kurultayı niçin toplandı ve ne yaptı? [1]

Yazan: **Muzaffer Muhittin Dalkılıç**
Üçüncü Dil Kurultayı Güneş - Dil Komisyonu Üyesi

(Güneş) bütün iyi veya fena şeylerin yekûnunu husule getiren bir sema hâdisesidir. Gündüz kapandığı zaman, kulları yirtan gürültüler başlıyor, semada ateşler, kıvılcıklar çakıyor, seller gibi yağmurlar yağıyor, insanlar, hayvanlar, ağaçlar mahvoluyor. Gece olduğu zaman karanlık çöküyor, korkunç hayvanlar ortaya dökülüyorlar. O, olmadığı zaman insan görmüyor. O çekildiği zaman insan - ilk idrake nazaran - (Güneş) gibi bir kenara bütünlük ölüyor ve ertesi gün güneşle o da birlik doğuyor.

Bu itibarla (Güneş) insan idrakinin; şuur ve muhakemesinin kıyas ve iradesinin biricik âmil ve müessiri olmuş bulunuyor.

İşte (Güneş) böyle bir inceleme ile insan ruhiyatının ilk taazzuv mihanikiyetini - tıpkı bir makinenin ilk defa çevrilip sonra dinamom kuvvetine terk edilen hareketi gibi - vukua getiriyor.

Türk okulu (Güneş) i birinci derecede dilin bünyesinde araştırmak esasile lengüistik hâdiselerin ilk semantik bazı[*] olarak vazetmiş bulunduğu için teoriyi (Güneş - Dil) adile tebarüz ettirmiş bulunur.

Buna nazaran insanın konuşma dili üzerinde evvelâ ilk idrakinin müessir bulunaacağı çok tabii ve zaruridir. Bu nazariye ve daha doğrusu felsefi takdir, dilin kontrolüyle derhal ve hakikaten bir güneş gibi tezahür etmektedir.

Dilden hiç anlamıyanlara, bütün dillerde müşterek bir şey yapan meselâ (bir) manalı kelimelerin bu benzerlikleri çok garip bir tesadüf gibi görünür. Bunlar yüzlerce, binlerce olunca artık bir tesadüfle değil bir kanunla izah olunmak gerektir. Ve (bir) kelimesinde (allah, sahip, güneş) iptidai mefhumunun yaşadığını iddia etmek te gene dille meşgul olmayanlara garip görünür. Halbuki, bu kelimelerin asıl menşei olan Türk soyunda yaşayan (oğan = allah, sahip, güneş, vahdet, bir) anlamlarıyla hayatıyetini kaybetmemiş olarak bulunuyor. (Okan, akan, kan, han, hakan) gibi şekillerle de (reis,

[*] Not : Bu kelime hemen hüviyetini hiç değiştirmemiş Türk sözdür.

Yakutçada:
Baz : (Baş = Bas - pas) = I - Kafa, esas kısım, baş.
Bay = emin (Karıym metinleri.)

(Baş + mak) = istinat ettirmek (Divani lûgat - it - Türk).

(Bas + amak) = Kademe (Kamusutürkî, Türk Dili lûgati) [ayağı bastığı yer].

Grekçe: Basis - ağ + as + is (iğ)

Fransızca: Base - ağ + as + eğ [surface sur laquelle on campe est pose. Fig. Princip, santi en].

Basış - ağı + as + iş

Kelimelerin etimolojik analizleri hakikî aslına derhal meydana çıkarılmaktadır.

Buna göre:
Kelime [Bas (mak)] tan. (Basış) dir. (Üstüne basılan yer) anlamındadır.

(Esas kısım) anlamına (Baş-bas) tur. Ve (güven) manasile (Baz)dir.

sahip, hükümdar) manalarında yaşadığını hepimiz biliriz. Şimdi (han) kelimesiyle Fransızca (un = bir) kelimesi arasında bir menşe birliği vardır iddiası size de çok tabii görünecektir. İşte bu anlaşılabilir gibi görünen dil hâdiseleri mevzuundan en mühimi bu kadar basit bir izah ile tebarüz ettirilebilir.

Aklınıza bir sual daha gelebilir:
Dil bu kadar basit bir kuruluştadır mıdır ve hemen bir kelime bu kadar çok ve muhtelif, mütehalif kelimelerin kaynağı nasıl olabilir?

İşte teori bu bakımdan da çok önemli bir ilkel kanun koymuş bulunuyor. Dil, fiziyo-lojik ve psikolojik kudretleri çok iptidai bir enmüzece evvelâ hançere cihazının tabii refleksiyile meydana getirdiği ve kendi ve kendini saran sosyolojik şartların tealluku ile vukua gelen tekâmülüne muvazi cereyan etmiş bir varlıktır.

Bu takdirde dil çok basit kurulmuş olmak tabii ve mutlak.

Hakikatte sonsuz meçhulleri meydana çıkaran bu derin ilim mevzuu bu kadar basit bir kuruluş menşei taşıyor.

Teoriyi anladık.
Şimdi bütün suallerimizin birer çorap söküğü gibi kendiliğinden cevaplarının verileceğini de göreceksiniz.

Teorimizin semantik yani mefhumî base'i (Güneş) dir. Bunu öğrendik. Şimdi insanın bunu ilk ifadesini arıyalım:

Teori diyor ki ilk esas (A) dir ve bu tabii bir mihanikiyetle biraz gırtlığa doğru söylenirken uzun bir (Â) ve daha doğrusu bir (Ağ) halinde tecellî eder. Hiç yorulmadan hançere cihazı bu (Ağ) fonemini meydana getirir. Bizzat (A) yı söylerken gırtlığınızda doğru indiriniz, göreceksiniz ki (Ağ) tabii bir söyleniş olacaktır. İşte bu hâdiseler bütün dil âleminin içinde bocalayıp kaldığı (savtiyat) kanununun en büyük esasını da meydana koymaktadır. Demek ki (savtiyat) evvelâ kalın ve gırtlak seslerinden başlayarak dudak, dil, diş seslerine ve daha ilerlerine doğru mütemadiyen tekâmül etmiştir.

Bunun için en bariz örnek (iyi) kelimesinin aslı olan (adgu) sözdür: (adgu, edgu, edgi, eggi, egi, eyi, iyi, iy, i) hâlindeki tekâmül ve istifası takip olunursa görülür ki bu söz uzun bir (i) haline gelmiş ve bu kanunun en bariz vasıflarını tebarüz ettirmiştir.

(o), (u), (i) ve bütün bunların inceleri muâhharıdır. (A) nın ilk değişmiş şekli (i) dir. Gırtlığınızdan çıkaracağınız ilk vokal (i) dir. Ve dikkat olunursa bu (i) yarım konson ve yarım vokal olan (ğ) nın bir okunuş şeklidir. Gene hançere cihazı yorulmaksızın meydana gelir.

[Devamı var]

BİR DÜZELTME — Dünkü makedale kelime (enstensk) olarak çıkmış. Halbuki bu kelime makalenin başıyısında izah olunduğu gibi (estensk) olacaktır.

Askerlik

Taarruz ve müdafaa topçunun rolü

Fen ilerledikçe, silâhla tabiiye arasındaki çarpışma ve çatışmalar artıyor. Bazı mütehassıslar, birbirinin zıddı olan bu iki harp elemanının tesirlerini topçu ile denkleştirmeyi düşünüyorlar. Bu gün de bu noktadan aza ait bir kaç söz söylemek istedik:

Top, uzaktan tesir yapan taarruz silâhıdır. Böyle olunca, bu silâhın sayısı, cephesinin az veya çok, kullanışının maksada uygun oluşu taarruz ve müdafaa arasında farklı gösterir. Yıllardan beri süren kritikler, çatışan Fransız ve Alman düşünceleri nihayet bunu halletti. Bugün, icabında binlerce mermi süvuran topçu, taarruz edenin makineli tüfeklerine bile tesir yaparak tabiiye zaferini kazanan bir sınıftır.

Tahkim edilmiş cephelere taarruzda bile hücum eden piyade topçuya dayanır. Başlayan topçu taarruzu cepheyi deler ve piyadeyi o noktaya sürer bu hareket kat'i zafere yol açar.

Piyade, bazen ve ekseriyetle keşif vezaifinde topçu yardımına ihtiyaç göstermez. Fakat ne de olsa, bir müddet ilerledikten sonra durmaya, arazinin orman veya köy gibi parçalarında istidat ederek müdafaa kalmıya mecbur kalır. Piyadenin topçu himayesinde ilerlemesi ise metoda uygundur. İşte, gerek sahra ve gerekse tahkim edilmiş bir düşman cephesine taarruzda topçu sınıfına o' an ihtiyaç kat'ildir. O halde, kısaca:

"Top, muharebe meydanının ve kendi sahasının hakimidir. Taarruz ve müdafaa muvaffakiyetlerindeki payı ve rolü büyüktür."

Neticesine varız.

M. Ersü

Atatürkün İzmirli teşekkürü

İzmir (Açık Söz) — Büyük şefimiz, Belediye Reisi Doktor Behcet Salih'in fuarın kapanışını münasebetle çektiği taziimat telgrafına aşağıdaki cevabla mukabele buyurmuşlardır:

"Arsulusal İzmir fuarının kapanışını münasebetle bana karşı gösterilen temiz duygulara teşekkür ederim."

K. Atatürk

İzmirden talebe yurduna alınacak talebe

İzmir (Açık Söz) — C. H. Partisi namına Türk Maarif Cemiyetinin İzmir Erkek Talebe Yurduna bu yıl da meccani talebe alınacaktır. Bu hususta bir müsabaka imtihani yapılacaktır.

Bu müsabakaya girebilmek için talebenin bu yıl sınıfını geçtiğine ve fakir kimseler olduğuna dair mektep idaresinden verilmiş birer vesika ibraz etmesi lazımdır. Kız talebe yurduna da aynı şekilde talebe kabul edilecektir. İzmir lisesini bitiren ve Üniversiteye girmek isteyen kız ve erkek talebe arasında da bir müsabaka imtihani yapılacaktır. Bu imtihanda muvaffak olanlar İstanbul'daki Ege talebe yurduna meccanen kabul edileceklerdir.

AÇIK SÖZ

Müvezziler koşusu
11 Birinciteşrin
Pazar günü yapılacak

Açık Söz'ün müvezziler arasında, yani bu adız koşucular için hazırladığı koşu müsabakası Birinciteşrinin 11 inci Pazar günü yapılacaktır. Koşu, evvelce ilân ettiğimiz şartlar içinde bugün saat dokuzla on arasında yapılacaktır. Müvezziler arasında yaptığımız bu koşuya girecek olanların resimlerini neşre devam ediyoruz.

Bunların ikisine ait resmi de bugün neşrediyoruz.

Bu resimler sağda Gedikpaşa müvezzil Artini, solda Bayezit müvezzil Lütfigi göstermektedir.

DOKTOR

Elmaya dair..

Ekşi tatlı iki nev'i vardır. Maamafih elmanın rengine, şekline ve çıktığı yere göre de çeşitleri çoktur. Arnavut elması, Gümüşhane elması, Amasya elması, ferik elması gibi ekşi elmalar pek okadar yenmezler. Bunlardan meşrubat yapılır.

Tatlı elmalar ise yemek için pek elverişli ve faydalıdır. Elma, kabuğu soyulmak şartile pişirilmeksizin yenildiği gibi, pişirilerek mürabba veya reçel ve kompostu ve hoşaf suretinde de yenilir.

Şhidir, hazmı kolaydır, çeşnildir. Elmada armut kadar glüköz olmadığından nisbeten ekşicedir.

Elma da ayrıca bir hamız daha vardır: Acide malique. Mide rahatsızlığında elmayı pişirmiş olarak yiyecek yerde hoşafını içmek daha münasiptir. Çünkü elmanın ekşiliğini ilâ ve edilen şeker tadil ve izale eder.

BULMACA

Yeni Bulmaca

Bu haftaki bulmaca şudur:

Ben, a, a, e, i, di,
der, den, ki, miş,
muş, dan, vur, gi,
ta, der, pi, bal, yat,
bul, ac, ev, ağ, ken,
dim, gur, lar, de, du,
sap, ol, rinc.

Yukarıdaki karışık heceleri o suretle tanzim edeceksiniz ki, iki ata sözü meydana çıksın.

Kazananlar arasında cuma günü kur'a çekeceğiz.

HEDİYELERİMİZ

Birinciye on plâk ile bir gramfon, ikinciye gazetemin bir senelik aboneliği, üçüncüye bir fotoğraf makinesi hediye edilecektir.

Beş kişiye bozukpara çantası, beş kişiye kartpostal albümü, kırk kişiye muhtelif hediyeler.

Bulmaca kuponu

26 Eylül - 2 B. Teş.

BEN KİMİN METRESİYİM

Yazan: **İskender F. Sertelli**

Tefrika No. 72

Şefik sizi görünce hiddetlenmiş.. kapıyı kapamış gitmiş. Ben ona hiçbir zaman ihanet etmedim ve etmem. Çünkü onu seviyorum...

Necip Servet çok namuslu bir adam tavrile Nesrine cevap veriyordu:

— Bu bir tesadüftür, hanımefendil! Şefik benim, çocukluğumdanberi birlikte yaşadığımız en samimi ve candan sevdiğim bir arkadaşımıdır. Nasıl olde da beni sesimden tanıyamadı.. vallahi hayret ettim bu işe.

Sonra birden elini boğazına götürerek ilave etti:

— Görüyorsunuz ki bu gece biraz üşümüşüm kendimi. Sesim ne kadar kısalmış. Belki bundan tanıyamamıştır sesimi.

O gün öğle yemeğini birbirinden çekinen iki canbaz teccüssü ile yediler.

Necip Servet sordu:

— Şefik nereye gitti acaba..?

— Kimbilir? hiddetlenmiş..

Kapıyı kapayup gitmiş. Halbuki ben ona hiç bir zaman ihanet etmedim. [Ve etmek te hatırıma gelmez. Çünkü onu seviyorum.

— O çok kışkanç ve daima şüphe içinde yaşayan bir gençtir. Ben ona her zaman biraz mutedil olmasını tavsiye ederdim.

Bu sırada telefon zili çalmaya başladı. Nesrin telefona koştu:

— Allo.. Allo.. Sen misin Mıgır? Hayır gelmedi. Buraya mı gelecek? Demek oradan çıkarken bize geleceğini söyledi öyle mi? Peki, peki..

Teşekkür ederim.

Nesrin telefonu kapadığı zaman benzi sapsarı olmuştu.

Doktor Necip merakla sordu:

— Şefik mi geliyor?

— Hayır.. Bir baş belası..

— Ne demek bu..?

— Ne demek olacak..?! Evli-

mi taharri edeceklere galiba. Sizi ihtiyaten saklıyacağım.

Necip Servet de rengi balmumu gibi sarardı.

— Benim burada olduğumu mu haber aldılar acaba..?

— Hayır canım.. Sizinle meşgul olan kimse yok. İngilizler aylardanberi Şefiği arıyorlar.

— Acayip şey..!

— Niçin şaşdınız? ben size onun çok yüksek ve ateşli bir milliyetçi olduğunu söylemiş miydim? İşte nihayet siz de kulağınızla eşittiniz onu aradıklarını..

Aradan on dakika bile geçmemişti. Kapı çaldı.. İngiliz polis hafiyesi Mister Tomson gülerlek içeriye girdi:

— Kaç gündür sizi görmek istiyordum, Nesrin hanım! Neredesiniz.. Niçin görünmüyorsunuz bana?

Salona girdiler.. Nesrin si-gara kutusunu uzatarak cevap verdi:

— Ben her gün geliyorum Harbiyeye.. Hattâ bu sabah da erkenden gittim. Birkaç iş verdiler.. onları takibediyordum. Öğle yemeğine eve geldim.. şimdi çıkacaktım işe.

Tomson manalı bir gülüşle başını ö nüne eğdi:

— Bu takiplerin sonu ne zaman gelecek, Nesrin hanım? doğrusu ben de usandım artık bu iç sıkıntısı işlerden.

Ve birden ayağa kalkarak: — İşte bir takib ve taharri işi de bana havale ettiler.. dedi.

İngiliz hafiyesi salonda doluşmaya başlamıştı.

Nesrin sordu:

— Siz de mi milliyetçilerin peşinde koşuyorsunuz?

— Hayır, bu sefer takip ettiğim kimse millici değil.

— İtilâfçılardan biri mi yoksa?

— Yok canım.. Beyhude zihin yormayın.. Bulamazsınız onun kim olduğunu!

— Tuhaf şey.. benim bulamayacağım.. bu adam kim olabilir?

— Bana şimdi bu suali sorandan hiç şüphemiz yok mu? Nesrin ürperdi.. fakat bir şey sezdirmedi:

— Yani ben.. öyle mi?

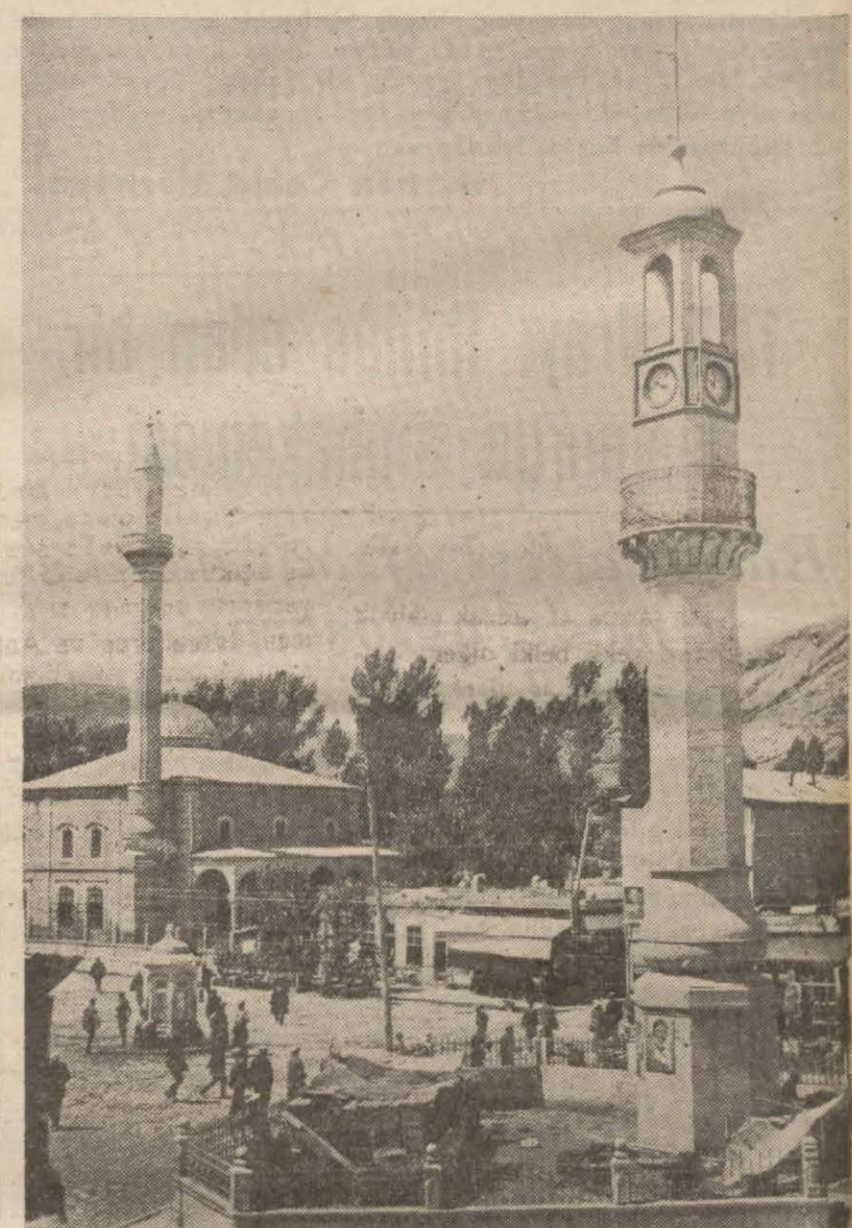
— Evet. Maalesef siz.. Ve hemen ilâve etti:

— Vazife bu.. Malûm ya. Siz de, ben de.. hepimiz memuruz. Aldığımız emri tatbika mecburuz. Kim bilir, belki beni takip ve tarassut işini de size havale etmişlerdir!

[Bitmedi]

Bayburt bakımsız kalmış bir kasabadır

Halk yeni kaymakamdan, kasabanın ihtiyaçları namına çok şeyler bekliyor

Bayburttan bir köşe

Bayburt (Açık Söz) — Trabzon'dan sonra bu bölgedeki şehirlerin en önemlisi Bayburttur. Ben, buradan beş yıl önce bir daha geçmişim. O zamanlar şimdiye kadar şehirde gerek bayındırlık ve gerekse sosyal hayat bakımından hiçbir fark göremedim.

Bayburt gibi ticaretgâh ve kalabalık bir yerde ve bilhassa Çoruh nehrinin bir yerde nasip olmayan güzellikleri içinde hiç birşey yapılmamış olması insanı derin derin düşündürcek bir meseledir. Yalnız bir ün fabrikası yeni yaptırılan ilk okuldan başka birşey göze çarpmamaktadır. Bu zamana kadar ne şehre elektrik getirilmiş, ne de orta okul, köprü, hükümet konağı, halkevi ve ne de bir hastahane yaptırılmıştır. Kasabada bir cadde bile açılmamış, bir spor sahası, bir park, bir sinema veya tiyatro binası inşası düşünülmemiştir. Sokaklarda ve bilhassa aralık yerlerde ne zafet namına birşey yoktur.

Tozdan topraktan adım atılmıyor. Sokaklar ve caddeler sulanmıyor veya had pek az bir yere sular serpiliyor. Şehirde mimari kıymetli haiz bir bina yoktur. Bütün evler çerden çöptendir. Burada en mükemmel ve rengârenk bina taşları çıktığı halde bundan pek az istifade olunmuştur. Mevcud evlerin hemen hepsi toprak ve kerpiçtendir. Üstleri de topraktır. Tabiatın

buraya bahşeymiş olduğu müstesna güzellikler nisbetinde sun'î bir güzellik ilâve edilmemiş olması insanı hayretler içinde bırakıyor.

Dört beş gün evvel buraya Hamit Onat adında azımkâr ve kıymetli bir ilçeyi göndermişti. Herkesin ümidi bu değerli idare amirindedir. Onun Ofta ve Çarşambada vucude getirdiği bayındırlıklar bura halkınca haber alınmış olduğundan kendisine karşı büyük bir sempati husule gelmiştir. Bayburtlular yediden yetmişe kadar bu zatın etrafında toplanarak ellerinden gelecek her türlü müzaheretleri isirgemeyceklerine dair antlar içmişlerdir. Bu kıymetli idare amirinden burada büyük hizmetler beklenmektedir.

Bayburt gençliği köy gezintileri yapıyor

Bayburt (Açık Söz) — İlçe başkanı Hamit Onatın teşebbüsü üzerine Halkevi Köyçülük şubesi köylere bir gezinti yaptırmıştır. Bu münasebetle temsil kolu tarafından (Aşar soyguncuları) adında bir de piyes hazırlanmıştır. 20-9-36 Pazar günü İlçe başkanı Hamit Onatın başkanlığında bir heyet teşkil edilmiş ve dört saat mesafede bulunan (Hart) nahiyesine gidilerek akşam kadar orada kalmış, dönüştü de yol uğrağındaki köylerde birer ikişer saat kalınarak birer köy ferans verilmiştir.

„Açık Söz..ün edebî romanı:34

Sen Benim Babam Değilsin!..

Yazan: **Suat Derviş**

— Ve hepimiz şuraya buraya giderken ben İstanbulda kalmıyacağım dedim bu hoşuma gitmiyor. Yarım sıhhiyeye müracaat edecek beni bir başka yere tayin etsinler.

Esasen rengi müthiş soluk anan yemyeşil kesildi, parmakları koltuğun kenarını daha sıkı tuttu. Kadifeler buruştu.

Gözlerim Judanın gözleri gibi dostumun gözlerinde idi.

Utunarak ve kendimden tiksinerak onun gözlerine bakıyordum.

Bu gözlerinde istikameti acaba şu koltuğun şu buruşukluklarına mı çevirmişti?

Hayır şükürler olsun ki Fazıl oraya bakmıyor Fazıl başını arkaya devirmiş sigara-

sından çıkan dumanlara gözlerini dikmişti. Onlara bakıyordu.

Bana öyle geldi ki bu hareketle gözlerini, gözlerinin içine dolan rahati hepimizden gizlemek istiyordu.

Arkadaşlardan biri itiraz etti:

— Çıldırın mı dedi. Burada rahatı bulmuşken Fazıl da gözlerini bana çevirmiden:

— Şimdi dünyada kaç kişinin yerinde olmak isterdi. deddi. Sakin bir çılgınlık yapma.

— Fakat ben o çılgınlığı yaptım. İki ay sonra İstanbul'dan uzaklaştıyordum. Fazıl da talimâhda iken ben kafkas cephesine gittim. Fazıl öyle düşünüyor ki, o daha İstanbul'dan ayrılmadan evvel umumi harp bitecek..

Umumi harp sonsuz bir ka-

bus gibi idi. Uzayordu, ben İstanbul'dan muntazam surette mektup alıyordum, annene ancak bir aile dostu mektuplarına ona içimi dökmeden, kendi hayatımdan haber verebiliyordum.

İçinde bulunduğumuz felâketler arasında Fatmaya, kadınıma bile gönümlü açamamam kızımın anasına, kızımın anasına konuşmağa mezun olduğum gibi konuşmamak ta müthiş bir mahrumiyetti.

Hastahanedeki odama çekildiğim ve karyolamın üzerinde uzandığım dakikada gözüm önünde gördüğüm ızdırup sahnelerinin feci levhaları sili-niyordu.

Sizin köşkünüzü düşünüyordum. Gözümün önünde bol

etekli elbiselerle annenin hali canlanıyordu. Anneni, sonra onun dizleri dibinde seni görüyordum.

Yorgunluktan gözlerim kampa uykusu ile uyukluk arasında bocalasam kulaklarıma sizin sesleriniz gelir. İlaç kokan hastane havasında bile annenin tatlı kokusunu sezer gibi olurum.

Tipki çölde susuzluktan ölen gözlerindeki serap gibi idi bu..

Ona yazmamak..

Bütün bunları ona yazmamak..

Ah bu nasıl bir azabı..

Size yazdım. Şihhattayım diyen kısacık mektuplar ve sizin özlediğimi anlatan birkaç satır..

[Bitmedi]

Bütün Memleket...

Kumar parasını geri almak için

Mersin (Açık Söz) — Sucuzade mahallesinde oturan Ahmet oğlu Ebuzer, aynı mahallede oturan Mehmet oğlu Ahmedî kumar oynamak üzere evine davet etmiş, fakat oyunun sonunda kazanan Ahmedî'nin elindeki paraları geri almak istemiştir. Ahmet, kazandığını geri veremeyince Ebuzer ve karısı Zeynep, Ahmedî'ye hücum ederek zavallıyı dövmüşler ve keserle yaralamışlardır. Suçlular yakalanmıştır.

Bu seneki incir rekoltesi geçen seneden azdır

Bu yıl da incir ürününün sonu alınmak üzeredir. Bir çok mntakalarda bahçelerde incir bitmiştir. Kalan bahçelerde de 15 güne kadar arkası alınacaktır.

On beş gün önceki yağmurdan sonra havaların açması ve poyrazın sürmesi ağaçlarda kalan incirleri kurutmamıştır. Normal yıllarda 250 - 300 bin çuval olan rekolte bu yıl 200 bin çuval geçmeyecektir.

Buğüne kadar İzmir 130 bin çuval mal gitmiştir. Kalan incirin az miktarda müstahsilde ve daha fazlası tüccarlar elindedir.

Devlet Demiryolları idaresinin son tarifeleri incir üzerinde de iç pazarlarda iyi işler açmıştır. İstanbul ve İzmir kuru yemişçilerle birçok usta işleyiciler germençe gelerek incir almağa ve işlemeğe başlamışlardır. Bunlar yerinde İzmir piyasasından daha yüksek fiyatla incir satın almaktadırlar.

Balıkesirde dil bayramı

Balıkesir (Açık Söz) — Dil bayramı Balıkesir'de Halkevinde büyük törenle kutlanmıştır. Evvela Halkevi dandosu'nun yaptığı istiklal marşı dinlenmiş, bundan sonra Dumlupınar baş muallimi Demirey, Güneş dil teorisi hakkında bir konfrans vermiştir.

Orta mektep üçüncü sınıfından Orhan Ülkü kendi yazdığı bir şiiri okumuştur. Gecesi de Halk evi başkanı Feyzi Sözen'in dil inkılabı hakkında verdiği bir konferanstan sonra Ramazan Özalp Sırrı birer şiir ve nesir okumuşlardır.

Şehirdeki binalar bayraklarla süslenmiş ve geceleyin elektrikle tenvir edilmiştir.

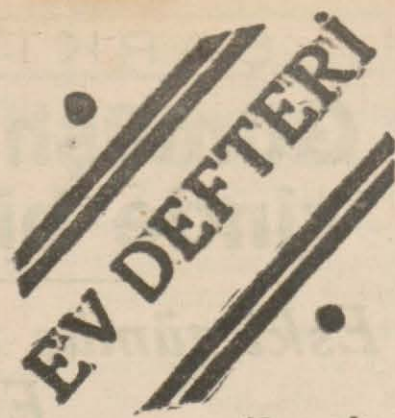
Domuz hücumuna uğrayan köylüler

Balıkesir (Açık Söz) — Odun kesmek üzere Yarıcalar dağına gittiş olan birkaç köylü bir yaban domuzunun hücumuna uğramışlardır. Ellerindeki baltalarından başka müdafaa aletleri olmayan köylüler bu saldırı karşısında her biri bir tarafa kaçmaya başlamışlardır.

Köylerden Mehmet, bir meşe ağacına tırmanmış ve diğerleri de bağırmağa başlamışlardır. Meğerse bu domuz bazı avcılar tarafından takip edilmekte imiş. O sırada yaklaşan tüfek seslerinden ürken hayvan kaçmış, köylüler de muhakkak bir ölümden kurtulmuşlardır.

İzmir ehli hayvan sergisi

İzmir, (Açık Söz) — Yarış ve ıslah encümeninin ehli hayvan sergisi 16 Birinciteşinde Burnova Ziraat Mektebi bahçesinde açılacaktır. Sergi 18 Birinciteşinde kapanacak, sergiye iştirak edenlere mükâfatları dağıtılacaktır.

Yemek

29 Eylül SALI

Hamurlu mercimek çorbası - Kabak karnıyarık - Meyva

Bir yogurt kasesi mercimeği yıkayıp tencereye koyunuz. Birkaç parça sığır kemigi, bir ka-

şık yağ koyup kaynatınız. Kemiklerin iyice yağı çıkınca, bir kase Frenkbağı şeklindeki makarnayı atıp pişiriniz.

● Kabak-artık bitiyor.

Son bir defa karnıyarığı iyidir. Kabakları kazıyıp yağda kızartınız. Bir kepçe yağda bol soğan ile kıymayı kavurup, tuz, biber, fıstık ilâve ediniz. Kabakları tepsiye dizip ortasını yarıyınız. Kıymasını doldurup biraz su ile hafif ateşte pişiriniz. Kabaklar pişince indiriniz.

● Meyva.

RADYO

İSTANBUL RADYOSU

29 Eylül 1936 Salı

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25: Muh-telif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

Saat 18,30: Çay saati, dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: Mes'ut Cemil tarafından, 20: Türk musiki saz hey'eti, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Plâkla sololar, 21,30: Orkestra, 22,30: Ajans haberleri.

□ □

Taksim Bahçesinde HALK OPERETİ

Bu akşam 21,45 te KIRK YILDA BİR

Operet 3 perde 1 tablo Ayrıca elektrikli kuklalar

□ □

30 Eylül çarşamba günü akşamı Üsküdar Hale tiyatrosu

Naşit, Halide, Fahri birleştiği Bir defaya mahsus

Vodvil, Solo, Varyete, Raks Her yer 20 kuruştur.

Recep 12 (1355) Ruzu Hızır 147

29 Eylül Salı 1936

Vakitler	Ezan	Zevail	Sa	Da	Sa	Da
İmsak	10	19	4	16		
Güneş	11	58	5	55		
Öğle	6	8	12	4		
İkindi	9	28	15	24		
Akşam	12	00	18	55		
Yatsı	1	31	19	28		

demir kolu çekiyordu. İki gardiyan daha yardımına koştu. Onlar da beraber kolu çektiler, çektiler. Nafile! Tahta kapak yine açılmadı.

Altı dakika üç adam uğraştılar, uğraştılar, tahta kapakın mekanizmasını bir türlü oynatamadılar. Altı müthiş dakika geçti. Bu müddet zarfında Conzi hiç kıpırdamaksızın, ölümlü karşı karşıya heykel gibi bekliyordu.

Saat 8,07.

Hapishane müdürü boğuk bir sesle cellâd Berri'ye bu korkunç işkenceye nehayet vermesini emretti. Manzara hakikaten tahammül edilir şey değildi.

O zaman cellâd kocaman elile tekrar Con Li'yi omuzlarından tuttu ve idam odasının sol tarafına doğru götürerek orada mahkûmu bir gardiyanın nezaretine tevdi etti ve heman tekrar meşum kare manivellâya koştu.

Bu manivellâya ne olmuştu bugün?

Millî bir edebiyat yaratabilir miyiz?

Suat Derviş söylüyor:

* — Bütün dünyada milliyet mefhumu eski manasını kaybetmiş bulunuyor ve en milliyetperver görünen milletler bile kendilerini kendi milletlerinden olan bir başka sınıfın insanlarına değil, bir başka milletin kendi sınıflarından olan unsurlarına daha yakın hissediyor. *

Anketi yapan: Nusret Safa COŞKUN

Harbiyenin Ankara'ya gittiği gündü. Suat Derviş Tan gazetesinin en üst katındaki odasında Haydarpaşaya kadar yapılmış küçük bir seyahatin içinde büyük işler görmeye çalışmanın, diğer gazeteciler yanında atlamış olmamak için sarfedilmiş bir gayretin yorgunluğu ile koltuğuna gömülmüş buldum.

Buna rağmen verdiği sözü tutan insanların müsamahakâr ifadesini taşıya bir yüzle bana oturmam için bir sandalye gösterdi.

Masanın bir kenarına bırakılmış şapkası, çantası, dolabın üstüne atılmış truakarı bana değerli kadın gazetecinin odasına ne kadar yorgun geldiğini birer birer, hem de belâğı surette anlatıyorlar amma benim de TAN gazetesinin ta en üst katına kadar çıktığım merdivenlerin yorgunluğunu almadan pek de kaçmağa niyetim yok.

— Bilseniz diyor, okadar yorgunum ki.

Sabahtanberi ayaktaım. Evvelâ Taksim abidesindeki mezarımı tespit ettik. Sonra beraber Haydarpaşaya geçtik. Gidenlerin aileleri arasında dolaştık, şimdi henüz önünüz sıra geldim.

İnsanın karşındaki kadın, önce pek yüzü tutmuyor:

— Peki o halde dedim. Konusmamızı daha müsaide bir zamana bırakalım.

Bir hayli merdiven, merdiven ve bu merdivenleri çıkışımın ikinci defa olduğunu takdir eden muhabatım:

— Olur mu ya! İ. Diyor, Sizi iki defa yordum. Hele bir kahvelerimizi içelim. Belki akşam başımıza gelir de bir şeyler döylerim.

Biraz sonra TAN gazetesinin koca binası sallanmağa başladı. Ben acaba ne oluyor diye bakırken kapı açıldı, içeri Nizamettin Nazif girdi.

Üstadın topuklarına basarak yürümeye meşhurdur. Hele bizim seksen sekiz gazeteye idarehanelik etmiş olan tarihî bina; o, bir odadan bir odaya giderken zelvele olmuş gibi sallanır, hattâ bu yürüşten tavanın sızmaları dökülüyor diye bir rivayet de çıkmıştı.

Ben bu sallanışın hikmetini binadan bilirdim. Tan'ın binasını görünce anladım ki bizim üstadın topukları dünyayı tutan öküzün boynuzlarından daha kuvvetlidir.

Nizamettin Nazif bir kurunu vusta şövalyesi heybeti ve gururu içinde pencereden dışarısını seyrederken Suat

Derviş te suallerime cevap vermiye başladı:

— Sizce millî edebiyat nedir?

— Ben millî edebiyat denilen birşey tanımıyorum. Galiba millî edebiyat diye orijinal olan ve tabii edebiyat ve san'at kıymeti olan eserlere bu isim veriyorlar. Yani bir Rus müellifinin yazmış olduğu orijinal bir eser Rus millî edebiyatı, bir Fransız edibinin başka bir milletin edibinin tesiri altında kalmadan kendi dehasından halkettiği esere Fransız millî edebiyatı, oluyor. Ve bir Türk müellifinin adaptasyon yapmadan Acemin, Arabın, Rusun, Fransızın Almanın tesiri altında kalmadan kendi etrafında gördüğü şeyleri tesbit eden, kendi yaşadığı cemiyetin muadelerile uğraşan ve üstelik te san'at kıymeti olan esere Türk millî edebiyatı diyoruz, öyle mi?

Yani millî edebiyat denince ben olsa böyle bir şeydir diye düşünüyorum.

Fakat bence bir milletin bütün istediklerini söyleyecek ve o milletin her sınıf insanı tarafından tamamen benimsenecek bir edebiyat yoktur. Meselâ: Bir Fransız burjuva şairinin yazdığı eserde bütün Fransız milletinin ifadesini okuyamazız.

Bugün Almanyada zorla yapılan millî bir edebiyat var. Bu benim çok yakından tanıdığım Alman milletin millî edebiyatı değildir. O milletin hususiyetlerini, ıztıraplarını, ideallerini anlatan bir edebiyat ise hiç değildir.

Onun için ben millî edebiyat denen bir şeyin mevcudiyetini kabul edemem. Bundan dolayıdır ki size millî bir edebiyat tarif yapamıyacağım. İle millî edebiyat nedir diye sorarsanız kendi anladığıma göre:

Besbelli herhangi bir lisanda, o lisanda hususiyetlerini muhafaza eden, yazıldığı memleketin yaşama şartları içinde düşünün, herhangi aykırı, yabancı şartların tesiri altında kalmayan bir müellifin yarattığı eser millî olsa gerektir.

— Edebiyatı millî ve gayri millî diye ikiye ayırabilir miyiz?

— Edebiyat dediğimiz zaman sanat eserinden bahsediyoruz. Karalamalardan bahsetmiyoruz. O zaman, bunun için her kıymetli eser sizin aradığınız tarzda millî eserdir. İkiye ayıramayız, bence bir milliyetperver olan edebiyat, milliyetperver olmayan edebiyat vardır. Millî ve gayrimillî edebiyat yoktur.

— Hangi şartlar altında millî

bir edebiyat doğabilir?

— Millî edebiyat diye bir edebiyatın mevcudiyetini kabul etmedikten sonra millî bir edebiyatın doğması için ne gibi şartlar lazım geldiğini bilmiyorum.

Herkesin malı olan bir edebiyat herkesin kendine mal edinebilecek bir tek idealin ve bir tek ideolojinin ifadesini veren edebiyat olacaktır. Halbuki bir millet olan İspanyolların sağ ve sol elemanlarının aynı zevkle anlayacakları, aynı istekle benimsiyecekleri bir millî edipileri olabilir mi?

Bugün kütüphane daha fazla içtimai ve iktisadi vaziyetleri ile bir topluluk ve bir birlik göstermektedirler.

Alman millî edebiyatı Almanyada üsere karargâhında oturan ve has Alman kanından olan Telman'ın ve arkadaşlarının edebiyatı mıdır? Biz dünyada içtimai ve iktisadi nizamların tamamen değişeceği bir devirde doğmuş olan insanlarız.

Devrimiz sınıfların bütün şuurlarını kazandıkları bir devirdir. Ve dünya yüzünde şimdiye kadar görülmemiş deşette olacak büyük mücadelelerin arifesindeyiz. Bütün dünyada milliyet mefhumu eski manasını kaybetmiş bulunuyor ve herhangi bir memleketin en milliyetperver görünen unsurları kendilerini kendi milletlerinden olan bir başka sınıfın insanlarına değil bir başka milletin kendi sınıflarından olan unsurlarına daha yakın hissediyorlar.

Bunun en büyük misali İspanya ihtilâlinde, İspanyadaki faşistlerin imdadına yetişmek isteyen dünya faşistlerinin gayretidir.

Dünyada bugün en kuvvetli topluluk sınıf topluluğudur. Sınıfların dilleri dertleri muadeleri ve menfaatleri ise şu veya bu hududun ıstırabında ister dışında olsun biribirinin okadar eşiki... Ben kendi hesabıma Türkçe yazmamış olduğum halde bazı eserleri okuduğum zaman, Türkçe yazılmış bazı eserlerden çok daha fazla benimsediğim oldu.

Millî edebiyatı iyi edebiyat, orijinal, taklitçi olmayan bir edebiyat manasında aldığımız için buna da şu suretle cevap verebiliriz:

— İyi özlü bir edebiyat nasıl yaratabiliriz. O da etrafımızı görece, etrafımızda geçen şeyleri görmeğe alışarak ve yazmağa üşenmiyerek, çekinmiyerek... İşte o zaman bizim olan bir edebiyat yaratabiliriz. Gördüğümüzü temiz veremekte.

— Millî edebiyat mı vardır

BORSA - PIYASA

28/9/1936

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	632.	635.
Dolar	123.	126.
Frank	164.50	164.50
Lire	158.	164.
Belçika Frang	80.	84.
Drahmi	21.	23.
İsviçre Frangı	805.	820.
Leva	22.	25.
Florin	82.	85.
Kron Çek	34.	30.
Şilin Avusturya	22.50	25.
Pezata	14.	16.
Mark	28.	30.
Zloti	20.	23.
Pengo	13.	14.
Ley	48.	52.
Dinar	32.	34.
Yen	31.	33.
Kron İsveç	962.	963.
Altın	242.	243.

Çekler

	Kapanış
Londra	638.-
Newyork	8,792.75
Paris	12,085
Milano	10,123
Brüksel	4,692
Atina	83,9740
Cenevre	2,4382
Sofya	4,4745
Amsterd.	1,1752
Prag	19,1850
Viyana	4,2062
Madrid	7,0922
Berlin	1,9775
Vargova	4,2065
Budapeşte	4,2485
Bilres	107,2475
Belgrat	34,8320
Yokohama	2,6280
Moskova	24,9180
Stokholm	3,05

İstikrazlar

	Kapanış
Türk Borcu I	22.40
" " I Vadeli	22.50
" " II Vadeli	20.30
" " II Vadeli	20.20
Ergani	—
Sivas Erzurum I	—
" " II	—
İstikrazı dahil	—

Esham

İş Bankası Mü.	—
" " N.	—
" " Hamiline	—
Anadolu 0/60 peşin	—
Merkez Bankası	87.-

Tahvilât

	Açılış	Kapanış
Anadolu Peşin	—	40.25
" Vadeli I	—	40.55
" Peşin II	—	41.25
" Vadeli II	—	40.55
" müessil Va.	—	43.60

yoksa milliyetperver edebiyat mı?..

— Milliyetperver edebiyat vardır. Fakat bizdeki milliyetperver edebiyat maalesef çok fenadır. Milliyetperver edebiyatın içinde samimi olan, sahîliğe kaçmıyan, alelâdelikten kurtulan pek azdır.

— Edebiyatımızın bir kısmına millî, bir kısmına gayri millî diyebilir miyiz?

Bugüne kadar yazılan yazılar içinde büyük bir kısmı fena olduğu için, taklit olduğu için, doğrudan doğruya başka insanlardan alındığı için fenadır. Onun için bir kısmı kötü ve bir kısmı iyi eserler vardır.

İşte gazeteci, romancı ve belki de hiç farkına varmadan bir millî edip olan Suat Derviş fikirleri de bunlar...

Nusret Safa Coşkun

YARIN:

Salih Zekinin cevaplarını okuyunuz

AÇIK SÖZ

Onu seven okuyan yayan tanıtanın dir.

Tefrika : 3

Dar Ağacı

Yazan: Lui Delapre

Nihayette altı sandalyede şahitler oturmuşlardı. Sağdaki divarda, demiryollarında görülen işaret kolları gibi siyah bir demir kol vardı.

Con Li ve papas idam odasının kapısına geldikleri zaman cellâdı beklemek için bir saniye durdular. Cellât hemen arkalarında idi.

İri kırmızı ellerile mahkûmu kollarından yakaladı ve tebeşirle işaretli murabbain ortasına doğru sürükledi.

Con Li artık gülümsemi-yordu. Fakat yine her zaman ki gibi kendisine hakimdi.

Gözlerini başının ucunda sallanan ipek boğlu ilmiğine kaldırdı.

Berri uzun müddet bu nevi temayağa müsaade eden

adamlardan değildir. Ani bir hareketle Con Li'nin başına siyah külâhı geçirdi ve yağlı ilmiği de hemen arkasından boynuna..

Bir saniye beklemeydi. Tahta kapak açacak olan siyah demir kola doğru koştu ve bütün kuvvetile çekti.

Fakat... Mahkûmun hâlâ tebeşir murabbain ortasında duruyordu. Öyle beklenildiği gibi boğuşa sallanıp geçmiş değildi.

Tahta kapak açılmamıştı. O sabah ölmesi lâzımgelen adamı içeriye alacak olan kara kuyu açılmamıştı. Mahkûmu istemiyordu. Bugün onun da keyfi yerinde değildi. Bu gelen genç mahkûmu öldürmek istemiyordu.

Cellât şaşırıldı. Mütemediyen

Uğraştı, uğraştı. Tahta kapak bu sefer müşkülâta gıncırdı. Onlar da beraber kolu çektiler, çektiler. Nafile! Tahta kapak yine açılmadı.

Altı dakika üç adam uğraştılar, uğraştılar, tahta kapakın mekanizmasını bir türlü oynatamadılar. Altı müthiş dakika geçti. Bu müddet zarfında Conzi hiç kıpırdamaksızın, ölümlü karşı karşıya heykel gibi bekliyordu.

Saat 8,11

Con Li'yi bu seferde yakasından yakalıp tebeşirle çizilmiş murabbain ortasına bir daha getirdiler. Mahkûm yine o eski heyulâi ve dimdik hâliyle ipin altında durdu.

Acaba hâlâ hayata itimadı var mı? Acaba başına geçirilen siyah külâhın altında genç yüzü yeniden gülümseyiyor mu? Rüyasının tahakkuk etmeğe başladığını gördükten sonra artık bu hakikatin kendisini inkâr etmeyeceğine inanıyor mu? Bir insanın deli olmadan

bu müthiş dakikaları yaşayabilmesi mümkün müdür?

Her ne olursa olsun, bu maskeli adamın hali büyük bir sükûnet ve soğukkanlılık ifade ediyordu. Con Li titremiyor, boyundan bir milimetresi ek-silmiyordu. Korku, nefeslerinin intizamına bile dokunamamıştı.

İpin halkası tekrar geçirildi ve cellât bu sefer tam bir emniyetle kara kolu tekrar çekti. Evet, demin işleyen kara manivelâyı kollarının bütün kuvvetile nihayetine kadar çekti. Öyle kuvvetle çekiyordu ki, âdetâ Kamburu çıkmıştı. Kara manivelâya bir sanlele daha yapıldı. Alındaki damarlar şişmişti. İki gardiyan, arkasından bir gardiyan daha yardımına koştu. Onlar da bazularının bütün kuvvetini ilâve ettiler. Nafile!

Tahta kapak bir türlü açılmıyordu.

Hapishane müdürü elile emir verdi. Con Li'yi götürdüler.

Ah, işte ölüm odasından uzaklaşıyor. Mahkûmu hapishanenin konuşma odalarından birine götürdüler. Orada hiç olmazsa çekiç darbelerini ve hapishane müdürünün cellada kısıp sesle ve hiddetle bağış-larının, küfürlerini işitmedir.

Karşısında ölümün bile aciz görüldüğü bir muhtazar adam için hapishane kilisesinin makamı ne zamana kadar devam edecek?

Mahkûmun başındaki külâhı çekip çıkardılar. Con Li bir daha ışığı göremeyeceği sanılan gözlerini bu tanımadığı odaya gardiyanların balmununa dönmüş suratlarına hayretle kaldırdı.

Papas Pitkins yanbaşına oturdu ve elinden tuttu. Bu dakika ana yapabileceği yegâne yardım budur. Dudakları daima dua okuyor gibi oynuyor. Fakat hiçbir ses çıkmıyor, bir fısıltı bile!

Çok geçmedi. Cellât kanter içinde, kıpkırmızı, asâbi, hid-

detli tekrar göründü ve şikârinâ saldıran kartal gibi Con Li'nin üzerine saldırdı. Mahkûmu yakaladı, sürükledi, tekrar ölüm odasına soktu. Tekrar başına kara külâhı geçirdi. Murrabba çizginin ortasına şiddetle itti. İlmeği boynuna geçirdi ve kara manivelâyı koştı.

Demir Con Li orada değilen, bu manivelâ mükemmelen

Atina stadında

Balkan oyunlarının başladığı gün..

Seksen bin kişinin hazır bulunduğu merasime ait ilk tafsilat

Atina, 28 (Açık Söz) — Yedinci Balkan oyunları dün buradaki Panatınaisos stadyumunda saat 15,30 da merasimle açıldı. Stadyum baştanbaşa dolu idi. Seyircilerin seksen bin bulduğu tahmin edilmektedir.

Başvekil Metaksas, bütün vekiller, Balkan devletleri elçileri ve elçilik erkânı, Almanya propaganda nazırı Göbels, siyasi ve askerî yüksek şahsiyetler ile Atina ve Pire sosyetesinin tanınmış simaları stadyumda hazır dırlar.

Oyunların başlayacağı 150 borazanın birden borazan çalmaları haber verilmesi üzerine birinci efzon nümune alayı bayrakları ellerinde bütün Yunan atletizm teşekküllerinin flâmaları olduğu halde stadyumun sahasını kapladılar. Atina belediyesi flâmonileri Atina muhafızlığı ve birinci kolordu muzikaları bunlara refakat ediyordu.

Arkalardan Balkan grupları bayrakları, onları da grupların atletleri takip ettiler. Gruplar alfabe sırasile başta Bulgarlar sıra ile Yugoslavlar, Romanya, Türkiye ve en sonunda Yunan grupu geçti. Her grup geçerken milli marşı çalmıyordu. Bu geçitte Türk grupu pek hareketli bir surette alkışlandı. Stadyumun içi yaşa Türk sesleriyle çnladı.

Geçit bittikten sonra Yunan federasyonu reisi Rinooulos atletizm hakkında kısa bir nutuk söyledi. Bunun üzerine marifetli Yorgakopoulos Balkan oyunlarının açıldığını ilan etti. Boarzan ile Likavidos tepesinden atılan toprak bu açılış selamların stadyum direklerine beş Balkan devleti bayrakları çekiliyordu.

Aynı dakikada yabancı atletler tarafından uçurulan yüzlerce güvercin stadyum üstünde uçuşuyordı. Güvercinlerin ayaklarına bağlı ufak kâğıt parçaları üzerinde "ye-

dinci Balkan oyunlarının açıldığı sevinçli haberini size Atinadan getiriyorum..", ibaresi yazılı idi.

Burada Balkan grupları bayrakları stadyumun mihrabı önüne toplandılar. Bir Yunan atletleri tarafından atletizm yemini söylendi. Bayraklar yerlerine döndüce bütün gruplara mensup atletler gelip yine bir geçit yaptılar.

Bundan sonra birinci günün oyunlarına başlandı. Binlerce ahalî stadyumun dışarısında toplanmış, heyecanlı megafonların verdikleri neticeleri beklemekte idiler.

Birinci günün neticeleri
100 metre - Frankudis Yunan 11, Sakelariu Yunan, Aes Romanya, Balkan rekoru Frankudis 10,6,10(800) metre-Yorgakopoulos Yunan 1,58,3/10 Korsek Yugoslav 2,2,10, Lapusan Romanya, galip Türk Balkan rekoru Yorgakopoulos 1,58,8/10

10.000 METRE — Kıryakidis Yunan 33,5/10, Kristen Romanya 33,40, Varçakiş Yunan. Maksud Türk, Balkan rekoru Kıryakidis 33,49.

110 MFTRE MANİALİ — Mantikas Yunan 15,5/10, Buratovic Yugoslav 16,1/5, Skiadis Yunan, Faik Türk Balkan rekoru Mantikas 14,8/10.

YÜKSEK ATLAMA — Pondazis Yunan 1,85, Pulat Türk 1,80, Mor Yugoslav, Balkan rekoru Papanikolaou 1,89.

GÜLE ATMA — Kovaceviç Yugoslav 13-14, Stefanakis Yunan, İrfan Türk, Veysi Türk Balkan rekoru Kovaceviç 14,43

Birinci günün dereceleri :
Yunan 41, Yugoslavya 22, Türkiye 12, Romanya 12, Bulgaristan 3 dür.

Geçen sene birinci günün dereceleri :
Yunan 41, Yugoslavya 26, Romanya 21, Türkiye 14, Bulgaristan 5 idi.

Harp akademisinde

General Ali Fuadın söylediği nutuk

(Dünkü sayıdan devam)

Kurmay; kuvveti, kit'adan alır. Onun için feragatli bir çalışma ile kit'aya hizmet etmeli ve kit'ayı çok sevmelidir. Kurmay, kendini göstermede; kit'a, onun vazifesinin ehli olup olmadığını pek çabuk anlar.

Fakat orduyu da (köl) den ayrı olarak düşünmemelidir. Köl; ordu, hava, donanmanın heyeti umumiyesidir. Milli müdafaa bir (köl) dür. Nasıl orduyun muhtelif sınıfları arasında beraber çalışma şartı ise; daha geniş manada, bu beraber çalışma, ordu, donanma, hava arasında gereklidir. Ahenkli bir hasıla elde etmek için, üçü birbirine uymalı; birbirini anlamalı ve özel menfaatleri bırakarak beraber çalışmayı öğrenmelidir.

Aynı çatı altında B. K. Ks., Kara Harp Akademisi, Deniz Harp Akademisi, Yüksek Levazım Okulunu cemedan Harp Akademisi bu türlü çalışıyor. Bu camiyatı Hava Harp Akademisi tamamlıyacaktır.

Fakat ordu, donanma, hava da yine (münferit şey) dir. Daha büyük köl, Türk millettir. Ordu, donanma, hava; büyük kölün bir kısmıdır. Türk milletine hizmet edebilmek için Türk Milletini tanımalıdır. Milleti hayatını; bütün varlık mecralarında, siyasette, iktisatta, teknikte, kültürde anlamalı ve takip etmelidir.

Kurmay subay kendi esas mevzuu olan tabiyeden, sevk-kulceyten, sevk ve idareten, talim ve terbiyeden, teşkilattan başka milletin kuvvet kaynaklarının nereden olduğunu; her vatandaşın manevî ve

maddî kuvvetinin nasıl toplanabileceğini bilmelidir. Hic; ordu ile millet arasında hiç ayrılık olmamalıdır.

Alman Başkomutanı Mareşal Blomberg demiştir ki: "Bir kurmay subay Büyük Harbin şu büyük tecrübesini bir an unutmamalıdır: Alman orduları dört yıl; parlak imha muharebeleri; parlak müdafaa muharebeleri; parlak yarın muharebeleri yaptı. Başkalarının üç yılda zapt edemedikleri hendekleri üç günde açtı. Fakat cephe ile vatan; ordu ile millet arasındaki manevî hendeği kaldırmadı; veyahud aşmadı; bilmedi. Ve harbi kaybetti.."

Kurmay subayın kültürü mütenevvi olmalıdır. Çünkü vazifesi ulusal faaliyetlerin he-men hepsine şamildir. Mesleğinin güzel ve çok cephelidir. Fakat bütün bunlar da (Zafer) in esaslarını aydınlatmak demidir ki: "En doğru fikir ve telâkkilerle en mükemmel bir kurmay ve en mükemmel bir ordu yine zafer temin etmez; eğer dahi bir başkomutan olmazsa.."

Büyük Harpte Alman ordusu gibi. Burada Harp Akademisinin ve kurmayın sahası dışında bir mevzuu dokunuyoruz. E- vet "deha, çalışmadır..". Fakat (çalışma) dan daha fazla bir şeydir de.

Fakat (sevkulceysi deha) da harbin mes'udane sevk ve idaresine kâfi gelmez; eğer bü-yük bir siyasi baş olmazsa. Zira harbe askerler karar vermez. Askerler harbi yapar. Harbe karar veren; harp için en müsait şartları hazır-

Hikâye

Bana - Deli - Dediler

[Dünkü sayıdan devam]

Acı bir tesadüf oldu. Karım, genç subayın kolları arasında salondan taraçaya çıkan kapıdan geçti.

Birden, müphem bir korku tesiri altında titredim ve dansı bırakarak yukarı kata fırladım. Odanın penceresinden karımın çıktığı balkon görürdüm.

Pencereden aşağı sarktığımda karımın, genç subayın kolları arasında, dudakları dudaklarında gördüm. Yıldızlar birer şerapnel taneleri gibi beynimin içine doldu. Kuduruca bir his tesiri altında gözlerimi hemen oradan ayırdım.

Misbah burada sustu. Gözlerinden yaşlar dökülüyör, yüzündeki tekalluslardan korkuyorum.

— İşte bu tesir altında iken hemen kendimi topladım çünkü onu çılgınca delice seviyordum. Onu bu vaziyetle elimden kaçıracağım zannıyla aşağı indim. Davetliler çekildiler. Ben de el değmemiş bir bakire niyetle karımın kolları arasına girdim. Karım diyor: "Hayır Ertuğrul bana kol-karımı açan sevgi idi.."

Artık o memlekette duramazdım. Annem karım o gün kalkacak küçük bir vapurla dönmüyoruz. Hava sert dalgalar yavaş yavaş kabarıyor, karımın yanında içimde bitmiş bir hisle duruyorum. Birden köpeşte o akşam karımı saran bir subayın hayalile karşılaştım. Anladım ki o, bir ecebi rıhtımda incelemiş. Kuduruyorum. Beynimde bir heyelan patlayış vardı. Dalgalar gittikçe kuduruyor infialim onların köpeklerle adeta kuduzlaşıyordu. Acı sert bir fırtına vapurumuzu dalgadan dalgaya çarpıyor, tehlile gittikçe büyürken, vapurumuz acı acı haykırıyordu. Ne oldu bilmem. Bir koşuşma batıyruz diye haykırmalar, Et-rafi çnlattı. Vapur yavaş yavaş su seviyesine iniyor, herkes simitlere, sandallara yapışmış kendini denize koyuveriyordu. Biz de kendimizi suda bulduk. Bu anda:

— İpolita, İpolital..

Diye haykırın bir ses. Döndüm o, subaydı. Karım da ona:

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— İpolita, İpolital..

— Corcioy, Corcioy.

Diye haykırıyordu. Bize yaklaşan subayın hangi tesirle bilmeyi, gırtlığına yapıştım, parmaklarım boğazına geçti. Bütün kuvvetimle sıkıtm. Gözleri dışarıya fırladı. Yanına yaklaşan karım haykırıyordu. Corcioy'un, ölü kafasını karımın, canavar kafasına çarptım onun alından sıran ince kanlara bakmadan annemin yanına koştum. O, yoldaki bir kolun parçasında çarpınıyordu.

Bitkin bir halde ufuklar ağırken kumsal bir sahilde bir ağacın altına çıktık. Annem manasız manasız inildirken ağacın üstünde, gündüzün geldiğini eşine haber veren bir baykuş acı acı haykırdı. Annem.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

Annemin üzerine eğildiğinde onun sok dudakları alına değdi fakat şapırdamadi.

Durdu. Yüzüne korkarak bakıyordum. Şakakları şişmiş, yüzü korkunçtu, öpürteci tekalluslar ile dolmuştu. Gözlerini yüzüne çevirip baktı ve:

— Korkuyorsun değilmi Ertuğrul. İşte benim yüzümün bu halini gör-nler bana deli dediler. Artık bana birşey sorma..

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

— Oğlum ezrail bekisini gönderdi. Şimdi oda geliyor uzat yanığını öpeyim. dedi.

LLOYD TRIESTINO

Merano
Perş. 1 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence,

Assiria
Perş. 1 birinciteş., saat 17
Kavala, Selânik, Golos, Pire, Patras, Ayasaranda, Brindisi, Ankona, Venedik, Trieste

CELIO
Cuma 2 birinciteş., saat 9
Galata rıhtımından
Pire, Brindisi, Venedik, Trieste

Campidoglio
Çarş. 7 birinciteş., saat 16
Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas, İbrail

Cilicia
Çarş. 7 birinciteş., saat 17
Pire, Napoli, Marsilya, Genova

Iseo
Perş. 8 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence, Novorosijsk, Batum, Trabzon, Samsun, Varna, Burgaz

QUIRINALE
Cuma 9 birinciteş., saat 9
Galata rıhtımından
Pire, Brindisi, Venedik, Trieste

Albano
Cumart. 10 birinciteş., saat 17
Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Patras, Brindisi, Venedik, Trieste

Merano
Pazart. 12 birinciteş., saat 12
İzmir, Selânik, Pire, Patras, Napoli, Marsilya, Genova

Caldea
Çarş. 14 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas, İbrail,

Praga
Perş. 15 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence

Abbazia
Perş. 15 birinciteş., saat 17
Kavala, Selânik, Golos, Pire, Patras, Ayasaranda, Brindisi, Ankona, Venedik, Trieste

CELIO
Cuma 16 birinciteş., saat 9
Galata rıhtımından
Pire, Brindisi, Venedik, Trieste

CAMPIDOGGIO
Çarş. 21 birinciteş., saat 17
Pire, Napoli, Marsilya, Genova

Aventino
Çarş. 21 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas, İbrail

Bolsena
Perş. 22 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence, Odesa, Batum, Trabzon, Samsun, Varna, Burgaz

QUIRINALE
Cuma. 23 birinciteş., saat 9
Galata rıhtımından
Pire, Brindisi, Venedik, Trieste

Iseo
Cumart. 24 birinciteş., saat 17
Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Patras, Brindisi, Venedik, Trieste

Praga
Pazart. 26 birinciteş., saat 12
İzmir, Selânik, Pire, Patras, Napoli, Marsilya, Genova

Assiria
Çarş. 28 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas, İbrail

Silicia
Perş. 29 birinciteş., saat 17
Burgaz, Varna, Köstence

Caldea
Perş. 29 birinciteş., saat 17
Kavala, Selânik, Golos, Pire, Patras, Ayasaranda, Brindisi, Ankona, Venedik, Trieste

CELIO
Cuma 30 birinciteş., saat 9
Galata rıhtımından
Pire, Brindisi, Venedik, Trieste

Mezkûr vapurlar mahalli maksutlarının başlıcası için İtalya'da Kara ve Deniz servisleriyle telâki ederler. Tadilat veya teahhürattan Kumpanya hiçbir suretle mes'ul tutulamaz. Fazla malûmat almak için Galatada Merkez Rıhtım Hamnada "Lloyd Triestino, Umumi Acentalarına (Tel. 44877-8-9) ve Beyoğlunda Galatasaray civarında Yölcü Dairesine (Tel. 44686) müracaat olunur.

Istanbul Belediyesi İlanları

Karaağaç müessesası işçileri için lazım olan 275 çift çizme açık eksiltmeye konmuştur. Bu çizmelerin hepsine 2183 lira 50 kuruş fiat tahmin olunmuştur. Çizmenin nümunesi ve şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görü-lür. İstekli olanlar 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 164 liralık ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 5-10-936 Pazartesi günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdır. (1344)

Belediye zabıtası talimatnamesinin III inci maddesine atideki fıkranın ilâve edildiği ilan olunur.
Tek beygirli yaylı arabaları 300-400
Çift " " " 600-750
kiloya kadar yük taşıyabilirler. «B» «1715»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Cinci	Miktar: ve ölçüsü	Tahmin bedeli	Muvakkat teminatı	Münakasa gün ve saati
Sabun	30000 kilo	10800 00	810 00	15/10/936 Perşembe 11
Zeytinyağı	20000 kilo	11200 00	840 00	15/10/936 Perşembe 16

Yukarıda cins ve miktarları ile tahmin bedelleri ve muvakkat teminatları yazılı olan iki kalem erzak bazarlarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarf usulüyle alınacaktır.

Bunlara aid şartname, Komisyondan her gün parasız verilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla teklifi havi kapalı zarfı belli gün ve saatlerden birer saat evveline kadar Kasımpaşa'da bulunan Komisyon Başkanlığına vermeleri. "1691,"

Istanbul Harici Askerî Kıtâatı İlanları

Diyanibekirde yapılacak yapılar kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 325501 lira 97 kuruştur. İlk teminat parası 16770 lira 10 kuruştur. İhalesi 7 birinciteşrin 936 çarşamba günü saat 15 dedir. Şartname plan ve keşifnamesini almak isteyenler 16 lira 28 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti satınalma komisyonundan alırlar. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen ve Bayındırlık Bakanlığında alınması icap eden fennî ehliyetname ile şartname istenen ve behemhal verilmesi mecburi olan vesaikle birlikte teklif ve teminat mektuplarını ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermeleri. (311) (1432)

Muhtelif cins ebadındaki çelikler kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 38640 lira olup ilk teminat parası 2898 liradır. İhalesi 16 ikinci teşrin 1936 pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesi 194 kuruş mukabilinde M. M. V. Satın alma Komisyonundan alınabilir. Şartname almak için ya bizzat veya bir vekil göndererek alınmalıdır. Muhabere ile şartname gönderilemez. Eksiltmeye gireceklerin eksiltme kanununun 2, 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (338) (1641)

Nigde garnizonunda bulunan kıtaat hayvanları için 480000 kilo arpa kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 19200 lira olup ilk teminatı 1440 liradır. Eksiltmesi 12 birinciteşrin 936 pazartesi günü saat 15 de Nigde arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İstekliler teklif mektuplarını 2490 sayılı kanunun hükümlerine uygun olarak ihaleden bir saat evveline kadar komisyona vermiş bulunmalıdırlar. Şartnamesi her gün Nigde - Ankara ve İstanbul ve Kayseri komisyonlarında görülebilir ve parasız alınabilir. "344," "1702,"

Manisa merkezindeki kıtaat ve müessasat ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 392 ton una verilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla alınacaktır. Şartnamesi 255 kuruş mukabilinde Manisada Askerî Satınalma komisyonundan alınabilir. İhalesi 14 Birinciteşrin 936 Çarşamba günü saat 11 de Manisada Askerî Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3798 liradır. Beher kilosunun muhammen bedeli 13 kuruştur. İstekliler ticaret odasında mukayyet olduklarına dair vesika ve ilk teminatlarla birlikte belli gün ve saatte Manisada Askerî Satınalma komisyonuna müracaat etsinler. "346," "1704,"

14 Yeraltı benzin tankının yeniden pazarlıkla eksiltmeye konduğu. Tahmin edilen bedeli 144956 Lira 76 kuruş olup ilk teminat parası 8497 lira 80 kuruştur. İhalesi 6-Birinciteşrin-936 Salı günü saat 15 dedir. Eksiltmeye gireceklerin şartnamesini 750 kuruş mukabilinde M. M. V. Satınalma Komisyonundan alabilirler. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle Bayındırlık Bakanlığında fennî ehliyetnameleriyle birlikte idarî şartnamede yazılı ve behemhal verilmesi mecburi olan vesikalarla teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (352) (1710)

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye Mütchassısı

Pazardan başka günlerde (2 den 6) ya kadar İstanbul Divanyolu (104) yeni numaralı hususî kabinesinde hastalara bakar.

Salı, cumartesi sabah (9/12-12) saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur.

Yazlık telefon Kaudilli 38
Beylerbeyi 48

Abone Şartları

TÜRKİYE İÇİN

1	Senelik	1200 Kr.
6	Aylık	600 "
3	"	325 "
1	"	125 "

HARİÇ İÇİN

1	Senelik	2500 Kr.
6	Aylık	1300 "
3	"	700 "
1	"	—

Nuruosmaniye, Şeref Sokakı
TELEFON: 20827

HASAN KUVVET ŞURUBU

Zafı umumî, kansızlık ve kemik hastalıklarına şifaî tesirleri çoktur. Çocuklar, Gençler, Genç kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler. Hasan Deposu : İstanbul, Ankara, Beyoğlu.

ADEMİ İKTİDAR FORTESTİN ile derhal geçer. Erken ihtiyarlıyana gençlik, yorgun vücutlere dinçlik verir. Yalnız ismine dikkat ediniz.	BASURA ÇARE HEDENSA dır. Ameliyatsız memeleri kurutur. Kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada tanınmış bir ilaçtır.	ÇARPINTIYA NEVROL birebirdir. Bütün sinir nöbetlerine, teessürle bayılanlara hayat verir. Evlerinizde mutlaka bulundurunuz.	TERİ KOKUYU HİDROL derhal keser. Vücuda zarar vermez, elbise ve çoraplarınızı çürümekten kurtarır. Eczanelerde 40 kuruştur.
---	---	---	---

Nişantaşında

İŞIK Eski "Feyziye,, LİSESİ

Memleketimizin en eski hususî lisesidir

Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları vardır. Yatılı ve yatısız talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir. İstiyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon : 44039

Sultanahmed: Erkek san'at okulu satınalma Komisyonundan:

Yiyeceğin nev'i	Mikdarı Kilosu	T. B. K. S.	Tutarı L. K.	İlk teminatı L. K.	Saati	Şekli
Kaşarpeyniri	700	60 50				
Beyaz peynir	1500	38 82	1005, 80	75 43	14	açık
Kesme Şeker	5500	31, 35	1724, 25	129 32	14,30	açık
Birinci Nevi Ekmek	46000	11, 25	5175	388 13	15	kapalı

Okulun Mayıs 937 sonuna kadar yukarıda yazılı dört kalem yiyeceği 30.9-936 günü eksiltmeye konulacaktır.

Eksiltme Cağaloğlunda yüksek mektepler Muhasebeciliği binasında yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 2490 No. lukanunun emrettiği şartları haiz olmaları ve gereken belgeleri taşınmaları ve Ticaret odasının 936 yılı kâğıdını, Ticarethane namına gelecekler Noterlikden tasdikli Vekâletname getirmeleri ve teminatlarını vaktinde yatırmaları.

Kapalı eksiltmeye iştirak edecekler teminat makbuzları ve bank mektuplarını usulü dairesinde belli saatlerden bir saat evvel komisyon Reisine makbuz mukabilinde vermeleri ve şartnameyi görmek isteyenler mektebe ve istekliler sözü geçen Muhasebeciliğe eksiltme günü başvurmaları ilân olunur. (1269)

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen Deger Lira Kuruş
Fener : Kâtip Muslâhittin mahallesi, Çorbacı çeşmesi sokağı eski yeni 5 sayılı evin yarı payı	500 00
Fener : Kâtip Muslâhittin mahallesi Çorbacı çeşmesi sokağı eski 7 sayılı arsanın yarı payı	35 50
Heybeliada: Hüseyin Rahmi sokağı yeni 3 sayılı evin tamamı	400 00
Üsküdar : Selâmsız Yangın Bağı sokağı eski 32 yeni 30 sayılı 82 metre ve 64 desimetre murabba arsanın tamamı	82 64
Yedikule : İmrahor İlyas Bey Hacı Manol sokağı eski 23 yeni 25 sayılı evin 1/3 payı	266 67
Yeniköy : Ayanikola mahallesi Keresteci sokağı yeni 12 sayılı evin enkazı	15 00
Heybeliada : İşküzar sokağı eski 32-34 sayılı 19 metre ve 50 desimetre murabba arsanın 300/384 payı	195 32
Heybeliada : Han sokağında eski 12 sayılı 192 metre 49 desimetre murabba arsanın tamamı	135 00
Balat: Karabaş mahallesi Balat caddesi yeni 84-86 sayılı evin 1/5 payı	600 00
Yeniköy: Panaiya mahallesi köybaşı arka sokağı eski 36 yeni 40 sayılı arsanın 20 hisse itibarıyla 9 hissesinin 40 sehim tertibile 17 sehim.	33 56
Büyükdada: Karanfil mahallesi Karanfil caddesi eski, yeni 12 sayılı 557 metre murabba arsanın 64/96 payı	185 67
Büyükdada: Karanfil mahallesi Karanfil sokağı eski yeni 29 sayılı 254 metre murabba arsanın tamamı	127 00
Büyükdada: Karanfil mahallesi Nizam caddesi eski 4-8 yeni 18 sayılı bahçeli kâğır evin tamamı	1200 00
Aksaray: Kâtipkasım mahallesi Kumsal sokağı eski 156 yeni 159 sayılı 49 metre murabba arsanın tamamı	98 00
Aksaray: Kâtipkasım mahallesi Kumsal sokağı eski 178 yeni 137 sayılı 41 metre murabba arsanın tamamı	82 00
Çengelköy: Hasan paşa sedî sokağında eski yeni 1 sayılı arsanın tamamı	127 57
Edisnekapi: Avcıbey mahallesi Türbe sokağı eski yeni 31 sayılı arsanın tamamı	85 00
Ayvanşaray: Koca Mustafa paşa mahallesi çınarlı çeşme kurbinde fırın sokağı eski 8 sayılı arsanın tamamı	50 00
Eğrikapi: Avcıbey mahallesi kutucu sokağı eski 11 sayılı arsanın tamamı	50 00
Edirnekapi: Avcıbey mahallesi kutucu sokağı eski ve yeni 1 sayılı arsanın tamamı	70 00
Edirnekapi: Avcıbey mahallesi Türbe sokağı eski 22 yeni 41 sayılı arsanın tamamı	60 00
Heybeliada: Yüksek sokağı eski 2 sayılı 63 metre 19 desimetre murabba arsanın tamamı	20 46

Yukarıda yazılı mallar 13-10-936 salı günü saat 14 de peşin para ve açık artırma ile satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahil ve % beş faizli hazine tahvilleride kabul olunur. Taliplerin % yedibuçuk pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak defterdarlık mîllî emlak müdürlüğünde müteşekkîl satış komisyonuna müracaatları. (F) (1692)

ADEMİ İKTİDAR
BEL GEVŞEKLİĞİ
DERMANSIZLIK
VÜCUT DİNAĞ
YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN
KUTUSU 200 KURUŞ

BEŞİR KEMAL ECZANEİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk mahkemesinden : An'ara caddesinde Spor İlmi Macmuası sahibi Tevfik tarafından hazine maliye aleyhine ikame olunan 35/1097 numaralı muarazanın men'i hakkındaki dava üzerine hazine tarafından davacı mumaileyh Tevfik namına gönderilen davetiye varakası ikametgâhının meçhul olduğu beyanile bilâ tebliğ iade kılınmış ve ilânen tebliği tensip kılınarak muhakeme 23-10-936 günü saat 13 50 a bırakılmıştır. Mezkûr gün ve saatte bizzat veya bilvekalâ gelmediği takdirde hakkında giyap kararı itihaz kılınacağı ilân olunur. (935-1097)

ANKARA Mekteplilerine

Kitap ve defterlerinizi en iyi şeraitle Maarif vekâleti karşısında **AKBA** kitap evinden tedarik edebilirsiniz. İzdihama mahal kalmamak üzere şimdiden kitaplarınızı alınız. Telefon 3377

ÇANTALAR - ELDİVENLER
ve örümcek ağı inceliğinde

ÇORAPLAR

Satışında mütehasşis bütün Bayanların mağazası
İstiklâl caddesi Hacıopulu pasajı karşısında No. 283

BAYAN

En güç beğenenleri bile memnûn eder. Mükemmel cins-Matedil fiat

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

İstanbul Leyli Tıp talebe Yurdu Talebesi için mevcut şartnamesindeki evsafı göre 150 adet Battaniye açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

- 1—Eksiltme: Cağaloğlu, İstanbul Sıhhat ve İltimai Muayenet Müdürlüğü binasındaki Komisyonunda 14/10/936 Çarşamba günü saat 14,30da yapılacaktır.
- 2 — Muhammen Fiat: Bir adet Battaniyenin fiatı 11 lira 25 kuruştur.
- 3 — Muvakkat teminat: 126 lira 56 kuruştur.
- 4 — İstekliler şartnameyi Çemberlitaş civarında Fuatpaşa Türbesi karşısında Leyli Tıp talebe yurdundan parasız olarak alabilirler.
- 5 — İsteklilerin Cari seneye aid Ticaret Odası vesikası ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya Banka mektupları ile birlikte vakinden evvel Komisyona gelmeleri. "1572,,

Zührevi ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu
Ağacami karşısında No. 313
Tel. 43586

İşte...
senede 365 defa sizi işgal eden üzücü meselenin halli için yegâne çare

TURAN TIRAŞ SABUNU ve KREMI

Bahçe Rakısı
zevk sahiplerinin rakısıdır

BAHÇE ŞARABI.
da zevk sahiplerinin şarabı olacaktır

Bonanti depolar ile bilumum bak-kaliye mağazaların da satılır

Şişeler:
1/2 LT., 1 LT., 3 LT.
1 1/2 LT. ve 3 LT.

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. Posta Kutusu 1255

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

YATIRIMCI ZİRAAT BANKASI

Sultanahmet Üçüncü Sulh Hukuk mahkemesinden: Bedros Zeki tarafından İstanbul'da, An'ara caddesinde 81 numarada Reklam Matbaasında Jozef Herskovich aleyhine açılan 36/1201 numaraya kayıtlı bulunan kitap vesaire bedelinden alacağı olan 300 (üçyüz) liranın tahsili hakkındaki dava duruşmasında müddealehyin ikametgâhının meçhul bulunması hasebile ilânen yapılan tebligata rağmen 7-20-936 tarihinde

mahkemeye gelmemiş giyap kararı tebliğine ve muhakemenin 10-20-936 tarihine müsadif salı günü saat 16 ya talikine mahkemeye karar verilmiş olduğundan beş gün zarfında itiraz edilmediği ve vevm ve vakti mezkûrde mahkemeye gelmediği takdirde giyaben hükküm ve karar verileceği ilânen tebliğ olunur.

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden yazı işleri müdürü: Etem İzzet BENİCE
Basıldığı yer Matbaal Ebüzziya